

Ангелами приходитимуть у снах...

...Я дуже сумую за сином Сергієм, Так рано війна обірвала життя. Хоч знаю, Герой, та на серденьку гірко, Бо в пеклі загинуло рідне дитя.

Не вірю й тепер, що синочка немає. Іду на могилу та квіти несучу. Я знаю: на маму завжди він чекає, Та біль на душі я туди принесу... О. К.

Майже п'ять місяців вважався зниклим безвісти

18 березня жителі Тернопільської громади провели до місця вічного спочинку військовослужбовця, старшого солдата гранатометного відділення взводу вогневої підтримки **Андрія Володимировича СТОЯНОВСЬКОГО** (1. 12. 1986 р.н.), який загинув 30 жовтня 2024 р. під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Зоряне на Донеччині.

Світлої пам'яті Андрій, уродженець с. Старий Почаїв, що на Кременеччині, закінчив ВПУ, працював у ТОВ "Тернобудмеханізація", пішов захищати Україну добровольцем ще під час АТО у 2014-му році. Згодом повернувся додому, проте з початком повномасштабної війни, наприкінці березня 2022 р., знову став до лав захисників України. Від 30 жовтня минулого року вважався зниклим безвісти. Знайомі згадують Андрія як доброзичливого, чуйного, щирого чоловіка, який й умів пожартувати. Мужній воїн залишив у вічному смутку дружину, сина...

Поховали захисника на Пантеоні Героїв Микулинецького кладовища. Щиро співчуваємо родині й близьким... Вічна пам'ять і шана Герою!

Поховали захисника на Пантеоні Героїв

19 березня жителі Тернопільської громади провели останню шану життєвою дорогою військовослужбовця 141-ї окремої механізованої бригади **Василя Євстахійовича ЗЛАГОДУ** (7. 01. 1986 р.н.), який загинув 13 березня під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту П'ятихатки Василівського району Запорізької області.

Світлої пам'яті Василь навчався у ЗОШ №27 м. Тернополя, у липні 2023 р. пішов захищати Україну. Його дружина Лариса, яка завжди брала участь у волонтерській діяльності, намагаючись підтримати чоловіка і його побратимів, ще досі не може змиритися із втратою: "Я досі не може повірити... Він до мене кожний день дзвонив з фронту. Хоч були тяжкі та дуже різні ситуації, він постійно до мене телефонував...". Друзі, однокласники розповідають про нього як про доброго, щирого, чесного і відповідального чоловіка, з яким можна було пого-

ворити на будь-які теми. Мужній воїн залишив у вічному смутку дружину і двох синів. Поховали захисника на Пантеоні Героїв Микулинецького кладовища. Щиро співчуваємо родині, близьким, друзям... Вічна пам'ять і шана Герою!

Перед Великоднем мало виповнитися 50...

20 березня жителі Монастирської громади провели до місця вічного спочинку військовослужбовця водія-електрика відділення управління 2-го самохідного артилерійського взводу 3-ї самохідної артилерійської батареї 1-го самохідного дивізіону, мешканця села Устя-Зелене **Василя Григоровича ГВОЗДУ** (18. 04. 1975 р.н.), який загинув 13 березня під час виконання бойового завдання поблизу населеного пункту Андріївка Волноваського району Донецької області.

Мужній воїн Василь залишився у пам'яті близьких добрим, працьовитим...

Отець Володимир Заболотний у соцмережі написав: "Василію... Перед Великоднем тобі мало сповнитися 50 років... До твого рідного села, до своєї батьківщини, вже прилетіли лелеки... Бої на Донеччині забрали тебе до Вічності, ти полетів до Господа, захищаючи Батьківщину..."

Поховали захисника у рідному селі. Щиро співчуваємо родині, близьким, друзям...

Вічна пам'ять та слава Герою!

Поховали у родинному селі

20 березня жителі Нараївської громади віддали останню шану військовослужбовцю, уродженцю села Рекшин, що на Бережанщині, **Івану Васильовичу СОРОЦІ** (1975 р.н.). Світлана Дзьордзь у соцмережі написала: "Мій братику, мій однокласнику, наш захисник, схилия низько перед тобою головою і молю Бога, щоб він прийняв тебе в Царство Небесне. Світла пам'ять! Ти наш Герой! А Герої не вмирають, вони просто стають Янголами..."

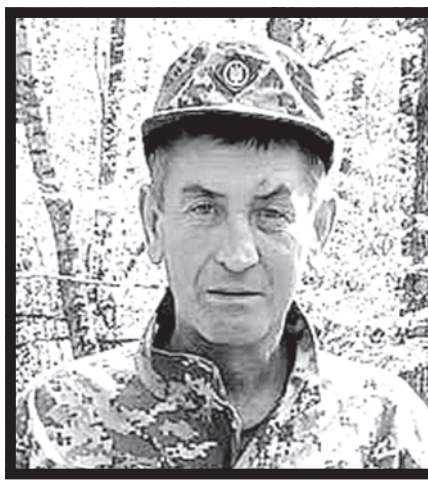
Поховали захисника у родинному селі. Щиро співчуваємо рідним та близьким...

Вічна слава і пам'ять Герою!

Вісім місяців вважався зниклим безвісти

21 березня жителі Великоберезовицької громади віддали останню шану військовослужбовцю, старшому сержанту, мешканцю села Луцька **Василію Богдановичу КАШИЧКОМУ** (15. 04. 1970 р.н.), який загинув 27 липня 2024 р. під час виконання бойового завдання від отриманих травм внаслідок обстрілу поблизу населеного пункту Макіївка Луганської області.

Світлої пам'яті Василь був добрим, позитивним, дружельюбним, працьовитим, до війни працював будівельником. Тривалий час він вважався зниклим безвісти, та нещода-

давно підтвердилося найгірше...

Мужній воїн залишив у вічному смутку маму Зіновію, дружину Галину, дітей Ігоря та Тетяну.

Поховали захисника у рідному селі. Щиро співчуваємо рідним і близьким...

Вічна шана і пам'ять Герою!

Був талановитим музикантом і патріотом

22 березня жителі Скалатської громади провели до місця вічного спочинку військовослужбовця 82-ї окремої десантно-штурмової бригади, мешканця села Остап'є **Андрія Васильовича АНТОНЮКА** (2. 06. 1999 р.н.), який загинув 7 березня під час виконання бойового завдання.

Світлої пам'яті Андрій навчався у школі в родинному селі, у Скалатській музичній школі, у 2018 р. закінчив Тереховлянський фаховий коледж культури і мистецтв, у 2020 р. - Луганську державну академію культури і мистецтв. У 2023-2024 рр. у Київському університеті ім. Б. Грінченка здобував освіту за другим (магістерським) рівнем вищої освіти на освітній програмі "Музичне мистецтво" (спеціальний інструмент - труба).

"Низько схилиємо голови у глибокій скорботі та висловлюємо найщиріші співчуття та слова підтримки батькам, сестрі та родині загиблого... У спогадах учителів та однокласників Андрій залишиться добрим, чуйним, скромним та щирим, чесним і справедливим..." - написали на сторінці Остап'ївського ЗСГО І-ІІІ ступенів.

На сторінці Університету Грінченка із сумом сповістили: "...Андрій залишиться в нашій пам'яті доброзичливою людиною, вірним другом, талановитим музикантом та патріотом, який поклав своє життя за незалежність України".

Михайло Шнайдер у соцмережі написав: "Господи, ну, як же так... Неймовірно талановитий хлопець. Який добровільно пішов захищати нашу рідну землю від ворога. Він пов'язував своє життя з музикою. Але війна зруйнувала всі плани... Вічна та світла пам'ять українському Герою. Вічна та світла пам'ять українському Митцю".

Поховали молодого воїна у родинному селі. Щиро співчуваємо родині, близьким, друзям...

Вічна слава і пам'ять Герою!

Був прикладом доброти та щирості...

23 березня жителі Підволочиської громади провели до місця вічного спочинку військовослужбовця 3-го армійського корпусу полку "Азов" у складі Сухопутних військ ЗСУ, мешканця Підволочиська **Миколу Олеговича ТИМОШИКА** (20. 07. 1995 р.н.), який загинув 19 березня від отриманих ран під час виконання бойового завдання на Луганщині.

Світлої пам'яті Микола багато чого не встиг зробити, бо відлав на потім.

Він вірив, що такі, як він, зможуть захистити Україну від ворога... Над домовиною схилилася мати, яка більше ніколи не зможе обійняти сина... Дві сестри, для яких він був прикладом доброти та щирості...

Галина Гладуш у соцмережі написала: "Вдень ще можна миритися з пустою і білою, а ніч - це пролив болю до глибини невимпуканих сліз... Не всі зрозуміють, кого ми втратили. Ти перевертав світ на вірні своїм героїзмом заради нас".

Поховали молодого захисника у рідному селищі. Щиро співчуваємо рідним, друзям і побратимам...

Вічна шана і пам'ять Герою!

Загинув на Сумщині

23 березня жителі Більче-Золотецької громади віддали останню шану військовослужбовцю, старшому солдату, мешканцю села Монастирок **Володимирі Івановичу СЕРКІЗЕВИЧУ** (24. 09. 1995 р.н.), який загинув 20 березня внаслідок мінометного обстрілу поблизу населеного пункту Олександрівка Сумської області.

Світлої пам'яті Володимир у 2017 р. закінчив Борщівський агротехнічний фаховий коледж, пішов захищати Україну з перших днів повномасштабного вторгнення. Він залишився у пам'яті близьких доброзичливим, щирим, чуйним, товаришським...

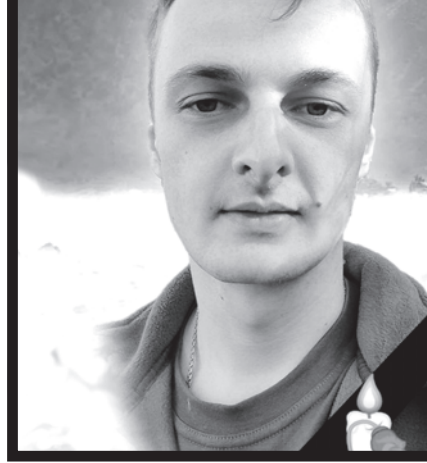
На сторінці Борщівського агроколеджу висловили співчуття: "Схилиємо голови в глибокій скорботі... В бою за Україну, мужньо виконавши військовий обов'язок, загинув колишній студент нашого закладу освіти, випускник відділення 'агроінженерія' Володимир Серкізевич... Педагогічний та студентський колективи висловлюють щире співчуття рідним з приводу неоправної втрати..."

Поховали молодого воїна у родинному селі.

Щиро співчуваємо матері, рідним, близьким, друзям...

Вічна слава і пам'ять Герою!

Народжений у День Героїв...

24 березня жителі Скориківської громади віддали останню шану військовослужбовцю, мешканцю села Токи, що на Підволочисьщині **Тарасу Миколайовичу ЯНУШУ** (23. 05. 1997 р.н.), який загинув 20 березня під час виконання бойового завдання на Сумщині.

Світлої пам'яті Тарас у 2020 р. закінчив Тернопільський національний медичний університет, був щирим, добрим, чуйним; у жовтні минулого року пішов захищати Батьківщину.

Наталія Колтуцька у соцмережі написала: "Вічна пам'ять Тарасу... не можу в це повірити... В моїй пам'яті він назавжди залишиться як найсвітліша та найдобріша людина. Війна забирає найдостойніших..."

Журналістка Марія Безкоровайна у соцмережі написала: "Сумно і боляче, коли гинуть наші захисники. Та коли гинуть земляки, та ще й у розквіт сил, то болить удвічі сильніше. Тарас Януш родом із мого рідного села Токи. У його родині - кілька поколінь учителів. Тарас обрав професію лікаря. Закінчив Чортківський медичний коледж, Тернопільський медуніверситет. Працював стоматологом в одній із тернопільських клінік. А на війні як військовий медик рятував життя побратимів. Можна лише уявити, скільки у нього було мрій. Але в 27 років його життя забрала клята росія. І його мрії вже ніколи не здійсняться. Важка втрата для батьків, родини, друзів, села та України..."

Поховали захисника у рідному селі. Щиро співчуваємо батькам, рідним і близьким... Вічна слава і пам'ять Герою!

Герої не вмирають!

В. Н.

Порядок та особливості оформлення товарів подвійного використання

Товари подвійного використання - це особлива категорія продукції, яка може застосовуватися як у цивільних, так і у військових цілях. До них, зокрема, належать: види виробів, обладнання, матеріали, програмного забезпечення і технології, спеціально не призначених для військового використання, а також послуги, пов'язані з ними, які, крім цивільного призначення, можуть бути використані у військових або терористичних цілях чи для розроблення, виробництва, використання товарів військового призначення, зброї масового знищення, засобів доставки зазначеної зброї, чи ядерних вибухових пристроїв, у тому числі окремі види ядерних матеріалів, хімічних, бактеріологічних та токсичних препаратів, перелік яких визначає Кабінет Міністрів України. Через це їхнє переміщення через митний кордон України регулюється спеціальними правилами та потребує додаткового контролю. Дотримання норм законодавства не лише забезпечує законність зовнішньоекономічної діяльності, а й сприяє національній безпеці.

Про порядок та особливості митного оформлення таких товарів під час "гарячої лінії" розповів начальник митного поста "Тернопіль" Тернопільської митниці **Андрій Петрусенко**.

- Чим регулюється митне оформлення товарів подвійного використання?

- Основними нормативно-правовими актами є:

- Митний кодекс України від 29.12.2019 № 4495-VI;
- Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III;
- Закон України від 03.02.2019 № 549-IV "Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання";
- Постанова Кабінету Міністрів України від 14.11.2019 № 86 "Про затвердження Порядку здійснення державного контролю за міжнародними передачами товарів подвійного використання";
- Постанова Кабінету Міністрів України від 20.11.2003 № 1807 "Про затвердження Порядку здійснення державного контролю за міжнародними передачами товарів військового призначення";
- Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 649 "Про затвердження Порядку використання в митних органах дозволів і висновків Державної служби експортного контролю України та їх електронних копій";
- Наказ Державної служби експортного контролю від 29.11.2004 № 355 "Про затвердження Інструкції про порядок оформлення і використання дозвільних документів у галузі державного експортного контролю".

- Скажіть, будь ласка, чи потрібні дозвільні документи, якщо я планую вивезти з України як "сувенір" уламок від бронетранспортера?

- Список товарів військового призначення наведено у додатку до Порядку здійснення державного контролю за міжнародними передачами товарів військового призначення, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 20 листопада 2003 року № 1807 (далі - Список). Загальними примітками до Списку товарів військового призначення визначено, що "компонент" - це складова частина, деталь, вузол, спеціальний комплектувальний виріб, блок. При цьому, складова частина - виріб, який розроблений як частина конкретного виробу для застосування у складі цього виробу та може виконувати самостійні цільові функції.

Товари, які зазначені у Списку товарів військового призначення, залишаються товарами військового призначення, незважаючи на те, що вони перебувають у непридатному для використання стані або були у вжитку.

Отже, вивезення за межі митної території України осколків від броньованої техніки або ракет здійснюється за умови надання до митних органів дозвільних документів Державної служби експортного контролю України.

- Митне оформлення експорту таких товарів відбувається у звичайному порядку чи є спрощений?

- Згідно зі ст. 255 Митного кодексу України, митне оформлення завер-

шується в найкоротший можливий строк, але не більше ніж чотири робочих години з моменту пред'явлення митному органу товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що підлягають митному оформленню (якщо згідно з цим Кодексом товари, транспортні засоби комерційного призначення підлягають пред'явленню), подання митної декларації або документа, який відповідно до законодавства її замінює, та всіх необхідних документів і відомостей, передбачених статтями 257 і 335 цього Кодексу.

В разі надання всіх передбачених законодавством документів, митне оформлення вказаних товарів здійснюється без перевищення визначеного законодавством строку.

Окремий спрощений порядок митного оформлення таких товарів не передбачений законодавством.

- Чи здійснюють оформлення товарів подвійного використання у Тернопільській митниці?

- Тернопільська митниця здійснює митне оформлення товарів всіх товарних категорій УКТ ЗЕД, крім тих, митне оформлення яких здійснюється Енергетичною митницею.

- Дозвіл для експорту або імпорту таких товарів є обов'язковим?

- Якщо ваш товар є товаром подвійного використання, необхідно надіслати звернення до Державної служби експортного контролю України для отримання відповідного дозволу на експорт або імпорт. Термін розгляду такого звернення та прийняття рішення щодо видачі або ж відмови у видачі дозволів чи висновків залежить від категорії товарів: 30 днів - для експорту реекспорту товарів подвійного використання та тимчасового ввезення вивезення будь яких товарів, 15 днів - для імпорту, транзиту, а також тимчасового вивезення або ввезення товарів для демонстрації на виставках, ярмарках з метою реклами, якщо це не передбачає право власності на товар.

- Які можливі наслідки неправильного задекларованого товару подвійного використання?

- Митним кодексом передбачено відповідальність за недекларування товарів (ст. 471 та 472 МКУ). Також за порушення законодавства в сфері державного експортного контролю передбачена відповідальність згідно з Кодексом України про адміністративні правопорушення, а у разі, коли з використанням таких товарів вчиняються злочини - кримінальна відповідальність згідно з Кримінальним кодексом України.

- Чи можна везти товар, який належить до подвійного використання, у вигляді гуманітарної допомоги?

- Порядок пропуску та обліку гуманітарної допомоги в умовах воєнного стану визначається Постановою Кабміну від 05.09.2023 року № 953.

Згідно з постановою: "Ввезення товарів гуманітарної допомоги, які належать до товарів подвійного використання, здійснюється відповідно до Порядку здійснення державного контролю за міжнародними передачами товарів подвійного використання, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 8 січня 2004 р. № 86 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2018 р. № 974, крім товарів за переліком згідно з додатком до постанови Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2022 р. № 1378 "Про перелік товарів, на міжнародні передачі (імпорт) яких не поширюється дія Закону України "Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання" у період воєнного стану на території України)".

Товари, визначені у додатку до постанови Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2022 р. № 1378 "Про перелік товарів, на міжнародні передачі (імпорт) яких не поширюється дія Закону України "Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання" у період воєнного стану на території України", визнані гуманітарною допомогою, передаються набувачам гуманітарної допомоги відповідно до наказу Мініфіну від 14 грудня 1999 р. № 298 "Про порядок бухгалтерського обліку гуманітарної допомоги", та обліковуються у них".

Свобода

Головний редактор Тарас Савчук

Відповідальний секретар Віктор Уніят
Літературний редактор Наталія Гавришко
Редактор відділу Галина Вандзеляк
Бухгалтерія Галина П'ятиківська
Рекламний відділ Оксана Волошина

Індекс видання: 40184.

Е-mail редакції: reklama-svoboda@ukr.net, svoboda-te@ukr.net. Сайт: svoboda.te.ua

Газета виходить з жовтня 1990 року

Ідентифікатор в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа: R30-02865

Рішення Нацради України з питань телебачення і радіомовлення №571 від 29.02.2024 р.

46008, м. Тернопіль, вул. Торговиця, 11,
ТОВ «Редакція газети «Свобода»,
р/р UA86300335000000026000624332
в АТ «Райффайзен Банк» м.Київ,
МФО 300335, код 21157527

Журналісти: тел. 0 (352) 23-55-02
Реклама: тел. 0 (68) 932-29-05

Висловлювані авторами думки можуть не збігатися з позицією редакції. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати тексти. Оригінали не рецензуються і не повертаються. Лістування з читаннями - лише на сторінках газети. Матеріали під рубрикою «Політична трибуна» надруковані на правах реклами. Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець.

Створили «Алею надії» і клуб «Промінь Надії»

■ У Тернополі вирішили вно-
ре наголосити на проблемі
зниклих безвісти захис-
ників, створивши "Алею
надії" з портретами зниклих
бійців біля тернопільського
драмтеатру і клуб "Промінь
Надії" при Тернопільській
обласній універсальній
науковій бібліотеці.

"Вже було два засідання клубу,
наразі залучили до співпраці 15
родин, що стикнулися з цією про-
блемою, - каже завідувачка відділу
обласної універсальної наукової
бібліотеки Оксана Іконяк. - Разом
ми сильні. Разом ми не самотні".

Перше засідання було організа-
ційне, на другому отець Василь Бро-
на з Великої Березовиці провів ду-
ховне спілкування з піснями під гіта-
ру. На 27 березня заплановано ар-
ттерапевтичні практики, зокрема
кавовий розпис".

За словами Оксани Іконяк, клуб
"Промінь Надії" - це простір
підтримки для родин, чиї близькі
зникли безвісти у ході війни, хто
потребує розуміння, психологічної

підтримки. У теплій атмосфері за
горнятком запашного чаю учасни-
ки можуть розповісти свої історії,
отримати поради або просто побу-
ти серед людей, які розуміють і
розділяють цей біль.

До слова, модераторка клубу пані
Оксана - жінка, яка особисто зіткну-
лася з цією трагедією. На жаль,
тисячі українських сімей пережива-
ють подібне випробування, не зна-
ючи долі своїх рідних. Вона живе

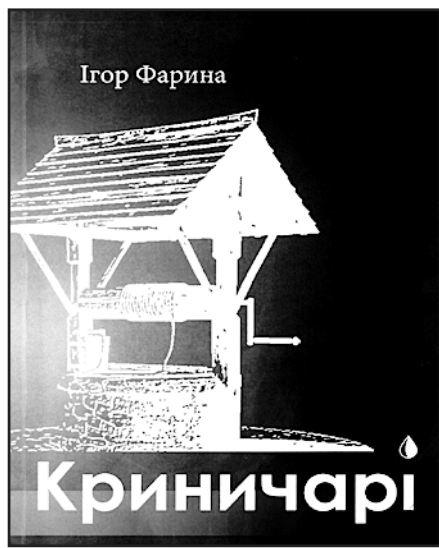
цією проблемою і здатна зрозумі-
ти інших, хто опинився у такій самій
ситуації.

Коли запитала пані Оксану, чому
портрета її чоловіка нема на "Алеї
надії", вона відповіла, що вірити, що
її чоловік живий, можливо, у пол-
лоні, тому не побажала бачити його
портрет серед зниклих безвісти. До
речі, не всі родини погодилися на
таке вшанування наших Героїв, яких
станом на нині нема ні серед мерт-

Читаючи книгу колеги

Однаково важка робота: копати криницю і рецензувати книжку...

■ Таку асоціацію про спорід-
неність двох різних занять
мені підказала назва книж-
ки "Криничарі" письменни-
ка Ігоря Фарина, яка нещодав-
но побачила світ, і до
якої автор подав свої нові
та глибокі за змістом ре-
цензії на прочитані книги.

Не багато на Тернопільщині
письменників, до титулу яких
додають: літературний кри-
тик. Зокрема, це - два майст-
ри слова, відомі поети Тетяна Дігай
з Тернополя та Ігор Фарина із Шумсь-
ка, який є і прозаїком, а раніше
був власкором обласної "Свободи",
і ми з Ігорем разом працювали
в цій газеті. Тетяна Іванівна має
навіть спеціальні творчі відзнаки:
премію у конкурсі рецензій BBC -
2007 і нагороду журналу "Літера-
турний Тернопіль" за кращі публікації
в галузі літературної критики і публі-
цистики. Десь з п'ятнадцять років
тому я писав у "Свободі" про дві
книжки рецензії Тетяни Дігай -
"Книжкові імпресії" та "Дзеркало"
(рецензія на рецензії). Такий доро-
бок (авторка оцінювала і мої книж-
ки) було представлено згодом і в
книжці "Післямова". По-моєму, тоді
в області це були перші видання,
присвячені саме рецензіям. В пись-
менника Ігоря Фарина - свій і до-
волі багатий ужиток рецензій:
вмістилося у п'ять тематичних книг.
Крайня - "Криничарі", які надруко-
вано в одному із житомирських ви-
давництв, і де вміщено шістнадцять
творів. До цього автор вже надру-
кував: "Візіті", "Наближення", "Кру-
топлин", "Книгоквіття". Так відбула-
ся своєрідна передача естафети від
одного рецензента до іншого.

Потрапили "Криничарі" до мене
у зворотному поштовому пакунку,
якого Ігор Фарина адресував вже
мені, повертаючи після ознайом-
лення мою книжку "Як легіти вто-
митись крило", що її я надсилав Іго-
реві на його прохання. Колега вклав
до бандеролі і п'ять акуратно і
цілісно списаних сторінок рецензії
на "Крило". Я ж мав виконати суто
технічну роботу: набрати рецензію
на комп'ютері, що із задоволенням
зробив. Далі вже електронною по-
штою оцифрований рукопис "повер-
тається" до Шумська. І через день-
два ґрунтовна і розлога рецензія
Ігоря Фарина під назвою "Та бист-
рина, якою пливе людина" з'яв-
ляється на інтернет-сайті журналу
"Золота Пектораль".

Круто! Дуже дякую, Ігорю Анд-
рійовичу, за публічне і добре слово
про мою книжку! Одразу висловлю
глибоку вдячність за таке ж добре
слово про моє видання ("Свобода",
12 лютого ч. р.) і Марії Іванків,
головній бібліотекарці відділу краєз-
навчої літератури та бібліографії
Тернопільської ОУНБ, яка також
професійно, оригінально і постійно
рецензує нові книги на сайті бібліо-
теки "Культура Тернопільщини".

Ще зауважу, що від Ігорового
телефонного дзвінка до мене і до
публікації минуло менше двох
тижнів. І треба бути вдячним Іго-

реві Фарині за його рукописи, де
продумане кожне слово, яке він
кладає на папір. Бо письменник
надає перевагу кульковій ручці, а
не клавіатурі, якою вже давно всі
звично користуються, і яка дає змо-
гу легко писати і правити тексти,
готувати їх до друку.

Загалом, окрім того, що письмен-
ник Ігор Фарина нині продуктив-
но пише на папері, а не на моні-
торі, я мало знаю іншого про його
творчу "кухню". Однак з надруко-
ваного у "Криничарах" довідаюся
дещо більше про стиль роботи
відгукувача, як часто скромно на-
зиває себе професійний рецензент.
Наприклад, які твори він добирає
для рецензування? Колись шанов-
на Тетяна Дігай написала, що вона
оцінює тільки книги, які стали її
особисто близькі. Для Ігоря Фарина
симпатії до книжки є також важ-
ливим чинником. Про це, зокре-
ма, йдеться у рецензії "Рівновага
душі - закоханість у ріднizinу" на
книгу "Дзвін у храми серця" Окса-
ни Ровенчак із Івано-Франківська.
Ігор Андрійович згадує, що одно-
го разу, взявши до рук чийсь нову
книгу, він "широко вірив, що ознай-
омлення з нею дасть поживу для
розуму і для душі, бо занурить у
почування особистості..." та "пере-
читавши кілька сторінок на почат-
ку видання, розчаровано відклав
вбік, щоб уже ніколи не повертати-
ся до "цікавого читва".

Чи таке: "Маю коло улюблених
авторів. Але інколи такі хочеться
пізнати щось нове. Отак і потрапи-
ла до мене поетична книга Галини
Кухаришин "Праведна битва", яка
і спонукала до відгуку" (рецензія
"Промовляння зболеної душі").
Щоправда, далі з'ясовується, що
поетеса - зборівчанка, землячка
Ігоря Фарина, тож обминути ува-
гою її твір він не міг.

Не "вважає чимось надзвичайним
для себе" письменник і те, "що іноді
повертається до книг, на які вже
відгукувався". Але ще раз пишу ре-
цензії на них дуже рідко. Принаймні
на пальцях однієї руки можу перера-
хувати видання таких авторів".

Тепер про те, що надає впізна-
вості рецензіям Ігоря Фарина се-
ред творів такого жанру інших ав-
торів. Вони - справжні літерату-
рознавчі статті, у яких журналіст
за фахом проявляє глибокі знан-
ня з теорії літератури. Це - особ-

ливий почерк рецензента: за ви-
могами літературознавства розби-
рати книги на "гвинтики".

Заявляючи про себе як "про чи-
тальника і літературного крити-
ка", Ігор, а це я побачив із матер-
іалів у книжці, свої думки про ме-
тафори, епітети, порівняння тощо
опоетизовує, немовби добуває їх
із глибокої поетичної криниці. (За-
головок книжки не випадково про-
славляє криничарів!)

Авторське натхнення позначаєть-
ся і на манері письма, придумуванні
заголовків чи підзаголовків. Наведу
і такі слова: "Ігор Фарина пише гарні
рецензії". Це - думка авторитета,
Віктора Уніята, у минулому - бага-
торічного редактора газети "Свободи",
нині - відповідального секре-
таря редакції, а ще - теперішнього
голови Громадської ради із присвоєн-
ня Всеукраїнської літературно-
мистецької премії імені Лепких. До
речі, такою премією нагороджений
і письменник Ігор Фарина.

А націленість волинського "кри-
ничара" на фахову критику допо-
магає йому найкраще розібратися
з барвами творчої індивідуальності"
у книгах авторів (з аналізу збірки
поезій кременчанина Івана Потія
"Про..."). Інколи також прагну
оцінити якусь книжку, проте, як
автор відгуку на неї, я є, мабуть,
лише тим "читальником", про яко-
го згадає професійний рецензент.
Навіть можу процитувати Ігоря Фа-
рина у тому, де про мої відгуки на
книги він пише: "Родзинкою таких
розмірковувань є те, що Михайло
Івашук майже не торкається пи-
тань літературознавчих оцінювань,
а розмірковує про написане на ос-
нові життєвських вражень. Адже
це народжує більшу читацьку дові-
ру до написаного і додає йому шар-
му". Тож, якщо у своїх рецензіях я
не дотягну, бо так, як Ігор Фарина,
не оперую "інструментарієм" і
вимогами літературної критики, на-
приклад, щодо засобів виражаль-
ності в творах, не володію літера-
турним аналізом, то і слова про
мої лише "життєвські враження"
сприймаю, однак, як непогано оці-
нку, виставлену мені "класиком".

Загалом, критика у рецензіях
Ігоря Фарина є доброзичливою.

Цікаво, що правила мелодії і
ритму слова рецензент застосо-
вує як універсальні і для оцінки
невіршованого: "...Як не крути, а
"поетичність", яка декому не подо-
бається, таки мусить бути одним з
елементів прозого твору, бо лише
вона - найліпша ознака письмен-
ницької індивідуальності" (із ре-
цензії "Героїчна сага про буремний
час" на роман Юрія Грешка "Прет-
оріанці Антонівцевої республі-
ки"). Ця рецензія, а також відгу-
ки: "Промовляння пам'яті - натхнен-
не джерело" та "Нелегка доля
омальованої душі" на твори - "Ка-

вих, ні серед живих. А от надія є...

"Наразі 204 воїни-тернополянці
зникли безвісти, - каже начальник
міського управління культури
Світлана Козелко. - Станом на 21
березня на Алеї розмістилися стенди
з фотографіями сімдесяти захис-
ників. Коли до нас надходить нова
інформація про хлопців, ми одразу
телефонуємо родинам. Хтось по-
годжується, хтось відмовляється від
стендів. І це їхнє право".

Створення "Алеї надії" ініціюва-
ла Дар'я Бондар. Її чоловік Роман
Хамуляк 19 лютого 2023 року пішов
на бойовий вихід на Донеччині.
Після цього він зник безвісти. Жінка
розповіла, що зверталася всюди,
аби отримати інформацію про чо-
ловіка.

"Тоді й з'явилася ідея створення
об'єднання родин безвісти зниклих
і полонених, - каже Дар'я Бондар.
- Ми маємо зустрічі в Києві, у
різних установах, почали співпра-
цю з Офісом Президента. Спочат-
ку планували розмістити у Терно-
полі білборди зі зниклими бійця-
ми бригади "Лють". Згодом спис-
сок розширили. 30 січня зверну-
лися до Тернопільської міської
ради з пропозицією створити
"Алею надії" як символ нашої віри
та боротьби. Ми хочемо, щоб ко-
жен, хто бачить їх обличчя, роз-
умів: ці люди не забуті. Їх чека-
ють, за них борються".

Галина ВАНДЗЕЛЯК

пище на ім'я копище (супроти
вітру)" Валерія Хмелівського та
"Живлющість глибинних джерел".
Штрихи до портрета письменника,
журналіста, краєзнавця Григорія
Радівського Володимира Шев-
чука є прикладами того, як еруди-
ція автора розширює зміст ре-
цензованого твору.

Ще рецензії, та й усе, що з'яв-
ляється з-під пера Ігоря Фарина,
приваблюють (до питання про
впізнаваність) новими, "авторськи-
ми" словами: "висовковувати",
"взорувати", "буквосполукки", "літе-
росплетення", "віршник", "вірша-
рка", "письмак", "письмака", "крила-
тослів'я", "розумування", "думку-
вання", "поетичні написанки", "при-
магнітити", "прицяхувувати"... Хоч
бери і створюй "Словник неоло-
гізмів Ігоря Фарина", а сам він,
цитую: "Певнений, що неповтор-
ності ніколи не може бути без ори-
гінальної лексики, котру характе-
ризую неологічність, рідковжи-
ваність та діалектичність... Адже
лексика - неодмінна ознака поети-
чної індивідуальності" (рецензія
"Промовляння зболеної душі"). А
рецензії на поетичні збірки, вва-
жаю, треба обов'язково доповню-
вати віршами із них.

Нині думаю про те, як колись га-
зетна шпальта рамкувала творче
життя Ігоря Фарина, і як тепер він
енергійно, розкрито, оперативно
пише, не зволікає із втіленням за-
думаного, в чому можна йому тільки
по-доброму позаздрити. "Подоро-
жує" сторінками книг й із знанням
справи та захоплено переповідає
читачам про свої враження від них.
Бо це впливає не тільки із поети-
чної налаштованості письменника,
його відповідальності за надруко-
ване слово, а й із наполегливості,
бо справді однаково важко копати
криницю і писати рецензії... Вип-
ливає і з доброго серця Ігоря Анд-
рійовича, з яким він бере до рук
книги. Увагою цього письменника
до наших творів можемо тільки пи-
шатися. І добре, що творча людина
видає одну за одною книги рецензій,
от тільки коштів для цього, мабуть,
бракує... Але такі видання потрібні,
бо до вкладеного у книжку можна
звернутися одразу, не гортаючи дов-
го газетних підшивок, які не завжди
під рукою, чи не потрібно блукати
інтернет-сайтами.

Свої рецензії Ігор Фарина часто
закінчує тим, що він вірить: будуть
наступні книги автора чи авторки.
Сподіваємось, що будуть і наступні
видання рецензій Ігоря Фарина. І
нехай вони зберігають його оригі-
нальні думки про "літеросплетен-
ня"... Останнє слово - із "Словни-
ка...", про якого я згадавав, але
якого поки що немає...

Михайло ІВАЩУК,

член Національної спілки
журналістів України.

Від редакції. Публікація цього відгуку на книжку Ігоря Фарина
збіглася із його днем народження і, мабуть, стане для нашого шан-
ованого колеги і ветерана газети "Свобода" приємним подарунком.
Радіємо за журналістський та письменницький талант, надзвичайну
творчу працелюбність Ігоря Андрійовича, дякуємо за співпрацю із
нашою газетою і бажаємо колезі здоров'я та нових книг.

«Зима» змінила штабну роботу на бойовий підрозділ

■ Починала війну чинна депу-
татка міської ради однієї з
громад Дніпропетровської
області ще в 2022 році. А
зараз військовослужбовиця
- заступник командира роти
механізованого батальйону
5 Окремої важкої механізо-
ваної бригади.

Тетяна родом із міста
Дніпро, де до мобілізації
проживала і працювала. У
2020 році була обрана де-
путатом міської ради, включена до
складу комісії з питань місцевого
самоврядування, депутатської ети-
ки, законності та правопорядку.

Але початок повномасштабного
вторгнення окупантів не залишив
для мужньої жінки іншого вибору:
вона добровільно долучилася до
лав Сухопутних військ Збройних сил
України.

Проходила військову службу у
різних підрозділах на найгарячіших
напрямах. У важкій мехбригаді
"Зима" починала зі штабної поса-
ди, але, прагнучи бути більш корис-
ною, після отримання наприкінці
весни 2024 року офіцерського зван-
ня влітку перейшла в бойовий
підрозділ. Тепер вона служить на
Покровському напрямку на посаді
заступника командира роти механі-
зованого батальйону.

Також займається пунктом психо-
логічної допомоги батальйону. І це
закономірно: свого часу офіцер
вивчала у Дніпропетровському уні-
верситеті економіки і права імені
Альфреда Нобеля не тільки право-
знавство, а й психологію. Тому її
фахова підтримка є неоціненною
для побратимів і посестер, які от-
римують можливість емоційно
відновитися, а потім із новими си-
лами продовжити боротьбу.

Досвід та підготовка дають резуль-
тат: п'ята бригада вже показала себе
як одна з найстійкіших та успішні-
ших, тож нещодавно командував
Оперативного командування "Захід",
бригадний генерал Володимир Шве-
дюк вручив почесні відзнаки та цінні
подарунки солдатам і сержантам, які
відзначилися під час виконання бой-
ових завдань. Також заступник ко-
мандира бригади підполковник
Сергій Банзерук нагородив військо-
вослужбовців почесними відзнаками
командира 5 ОБМБр.

Радісні події, до речі, дуже часто
збігаються. Наприклад, День Сухо-
путних військ Збройних сил Украї-

ни для "Зими" став особливо хви-
люючим: вона отримала найцінні-
ший подарунок - народився її пер-
ший онук!

"Тут я почувалася по-справжньо-
му корисною. Бачу очі хлопців, які
повертаються з бойового завдання,
і їхній спокій після відпочинку, коли
вони знову вирушають у підрозділ",
- розповідає Тетяна про свою
військову службу у механізованій
роті.

До речі, поруч із нею завжди
німецька вівчарка Кураха, в якій є
теж власна особлива історія. Але
про це - згодом.

Зараз головне - наростити бойо-
ву спроможність цього грізного
з'єднання Сухопутних військ Зброй-
них сил України, в якого на озбро-
єнні є навіть німецькі танки
Leopard.

"Якщо ти прагнеш стояти на за-
хисті нашої країни, готовий прий-
мати виклики і знаєш, що твоє місце
- серед відданих своїй справі бійців,
тоді чекаємо на тебе в наших ла-
вах! Ти не один, коли стоїш за свою
країну! Обирай стати частиною
військової сили, що пише історію
кожного дня. Стань частиною за-
хисту України! Приєднуйся до нашої
бригади! Зв'яжись із нами за но-
мером 063-708-46-92, щоб отрима-
ти більше інформації", - закликає
командування 5 ОБМБр.

Відділ зв'язків
з громадськістю управління
комунікацій Оперативного
командування "Захід".

Фото відділення комунікацій
5 Окремої важкої механізованої
бригади.

У Збаражжі розквітли «Поетичні візерунки»

■ 21 березня у залі Збаразь-
кої музичної школи відбув-
ся захід "Поетичні візерун-
ки" присвячений Все-
світньому дню поезії.

Збаразька земля також здавна
багата на людей, обдарованих
поетичним баченням дійсності.
Впродовж багатьох років під
керівництвом нашого талановитого по-
ета Володимира Кравчука на теренах
краю діє літературно-мистецька сту-
дія "Рушник", яка об'єднує творчих
самолюбних особистостей Збаразької
громади, підтримує їхні перші проби
пера, шліфує творчий почерк і дає їм
путівку у літературне життя. Завдяки
небайдужості, Володимир Кравчук
став, так би мовити, літературним
хресним батьком не одного початків-
ця, спрямував його перші боязкі кро-
ки до її величності Поезії, вселив впе-
вненість у талант, яка привела до по-
яви нових зірок на поетичному не-
босхилі та їхніх дебютних збірокоч.

Минулої п'ятниці у залі Збаразької
музичної школи учасники літерату-
ро-мистецької студії "Рушник" - авто-
ри поетичних збірок, володарі бага-
тьох мистецьких премій та нагород
мали нагоду поділитися зі слухачами
своїми віршами. Передати свій біль,

спричинений воєнним лихоліттям,
світлу надію та любов до життя, до
рідного дому, до Всевишнього.

Свої вірші читали Володимир Крав-
чук, Марія Назар, Олена Рутецька,
Галина Бабій, Юрій Заяць, Орест Чо-
ловчок, Іванка Гриців, Галина Бойчун-
Іванець. Також дарували свою ширю
поезії гості з Тернополя - знапа-
етеса Василина Вовчанська та голова
обласного літоб'єднання Зіновій Кіпи-
біда. Під час заходу звучала поезія
загиблих поетів: Гліба Бабича, Михай-
ла Микуса ("Небо"), Юрія Руфа, Во-
лодимира Вакуленка та зниклого без-
вісти в грудні 2022 р. Бориса Гуме-
нюка. Уміло і натхненно модерували
мистецький захід із назвою "Поетичні
візерунки" представники Публічної
бібліотеки Оксана Бойко та Мар'яна
Шмігель. Незабутню поезію нашого
відомого земляка, лауреата Націо-
нальної премії України ім. Т. Шевчен-
ка Івана Гнатюка читала Галина Гаф-
тович. Чудові пісні на вірші Володи-
мира Кравчука виконали збаразькі
вокалісти Світлана Прокопчук і Ми-
кола Сосновий. Познайдомитись із
творчістю наших сучасних таланови-
тих земляків, а також тих, які жили і
творили у різні часи, можна у
Публічній бібліотеці Збаразької
міської ради.

За яку квартиру потрібно платити податок і скільки

Кого стосується податок на нерухомість у 2025 році

З 2013 року українці, які володіють житловою або нежитловою нерухомістю, зобов'язані сплачувати податок на нерухомість. Проте не всі власники підпадають під оподаткування. Розповідаємо, хто має сплачувати податок у 2025 році, яка його актуальна ставка та хто звільнений від цього обов'язку.

За яку квартиру потрібно платити податок

Податок на нерухомість мають сплачувати власники квартир, площа яких перевищує 60 м². Важливо зазначити, що йдеться про загальну площу, а не лише житлову.

Кількість осіб, які проживають у квартирі чи зареєстровані в ній, не впливає на нарахування податку. Враховується лише загальна площа нерухомості, що перебуває у власності однієї особи.

Наприклад, якщо квартира має площу 100 м², а в неї власником є одна людина, вона зобов'язана сплачувати податок на "зайві" 40 м². Якщо ж власників двоє, і кожному належить по 50 м², податок сплачувати не потрібно.

Також, якщо у власності однієї особи кілька квартир, їх площа сумується.

Коли потрібно сплачувати податок

Звітним періодом для сплати податку є рік. У 2025 році власники нерухомості платитимуть за 2024 рік, а також за 2023 рік, якщо не сплатили раніше.

Суму податку розраховує податкова служба на основі даних з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно. Власникам нерухомості

не потрібно самостійно здійснювати розрахунки чи подавати заяви.

Повідомлення про необхідність сплати податку мають надійти до 1 липня 2025 року. Після цього у платника буде 60 днів на оплату.

Актуальна ставка податку

Ставку податку на нерухомість визначає місцева влада. Проте закон встановлює максимальну межу - 1,5% від мінімальної зарплати за кожен квадратний метр, що перевищує пільгову площу.

Максимальна ставка податку за 2024 рік становить 106,5 грн за 1 м², оскільки мінімальна зарплата станом на 1 січня 2024 року була 7100 грн.

Куди йдуть кошти від податку

Податок на нерухомість надходить до місцевого бюджету. Тобто кошти залишаються у громаді, де розташована нерухомість.

Хто звільнений від сплати податку

У 2025 році податок не сплачують:

- власники квартир площею до 60 м²;
- власники нерухомості на територіях бойових дій або тимчасово окупованих територіях;
- власники квартир, що непридатні для проживання через пошкодження чи руйнування під час війни (за наявності відповідного запису в реєстрах).

Окрім цього, органи місцевого самоврядування можуть встановлювати додаткові пільги або збільшувати пільгову площу.

Детальнішу інформацію про розмір податку та можливі пільги у вашому регіоні можна знайти на сайті відповідної міської, селищної чи сільської ради.

СБУ та Нацполіція затримали 14-річну агентку рф

Служба безпеки та Національна поліція викрили російську спецслужбу на ще одному факті втягнення неповнолітніх українців до підготовки терактів.

За результатами комплексних заходів у Тернополі затримано 14-річну школярку, яку окупанти завербували, щоб підірвати її разом з вибухівкою біля місцевого райуправління поліції.

Як встановило розслідування, ворог "помітив" дівчину, коли вона шукала швидкі заробітки у Телеграм-каналах. Щоб залучити її до співпраці, рашисти "зламали" її телефон. Вони шантажували дівчину та погрожували "злити" відверті фото неповнолітньої в інтернет.

Як наслідок, школярка погодилася працювати на ворога та за інструкціями окупантів виготовила саморобний вибуховий пристрій (СВП). Потім вона заховала його у рюкзак і приховано

залишила під автомобілем, що був припаркований поруч з адмінбудівлею поліції.

У цей момент російські спецслужби планували дистанційно підірвати СВП, щоб вбити свою агентку і максимальну кількість громадян, що проходили поруч.

Правоохоронці зірвали ворожі плани - своєчасно виявили і нейтралізували вибухівку, задокументували підривну діяльність рф і затримали виконавицю злочину. Наразі їй повідомлено про підозру за ч. 2 ст. 15, ч. 1 ст. 258 Кримінального кодексу України (закінчений замах на терористичний акт).

Зловмисниця перебуває під домашнім арештом. Їй загрожує до 10 років позбавлення волі з конфіскацією майна.

Триває розслідування для встановлення всіх обставин злочину.

Комплексні заходи проводили співробітники СБУ в Тернопільській області спільно з Національною поліцією за процесуального керівництва обласної прокуратури.

Викрили підприємця, який нелегально вивозив чоловіків за кордон

Служба безпеки України спільно з Національною поліцією ліквідували у Тернополі канал незаконного виїзду за кордон військовозобов'язаних чоловіків. За даними слідства, до організації обробки причетний 38-річний підприємець з Тернополя.

Встановлено, що після повномасштабного вторгнення фігурант отримав ліцензію на міжнародні вантажні перевезення. Після цього він почав за гроші пропонувати потенційним призовникам своє "сприяння" у нелегальному виїзді до Євросоюзу.

Своїх клієнтів "оформлював" як водіїв міжнародних вантажних перевезень.

За оперативною інформацією, його послугами скористалися понад три десятки громадян, які виїхали за кор-

дон і не повернулися в Україну.

Під час обшуків за місцем проживання фігуранта правоохоронці вилучили речові докази: чорнові записи, мобільні телефони, комп'ютерну техніку.

На основі зібраних доказів підприємцю повідомлено підозру за ч. 2, ч. 3 ст. 332 Кримінального кодексу України (незаконне переправлення осіб через державний кордон України). Санкція цієї статті передбачає покарання у вигляді позбавлення волі на строк до 9 років з конфіскацією майна. Викриття та припинення протиправної діяльності підозрюваного здійснювали співробітники УСБУ в Тернопільській області спільно із слідчими Тернопільського райуправління поліції за процесуального керівництва Тернопільської окружної прокуратури.

Як добровольці захищатимуть Тернопільщину

У Тернополі організовано засідання "круглого столу" на тему "Добровольчі формування територіальних громад (ДФТГ) як чинник підвищення обороноздатності Тернопільської області: уроки, проблеми, шляхи їх вирішення". Ініціатор - Тернопільський полк Громадської спілки "Всеукраїнське військово-цивільне об'єднання "Бойове Братерство України".

На заході проаналізували проблеми, з якими стикнулася Україна, її Збройні сили, сили ТрО, органи місцевого самоврядування, військові адміністрації та громадянське суспільство Тернопільської області при створенні і функціонуванні ДФТГ у мирний час та в умовах російсько-української війни.

Доповідач - перший заступник голови Всеукраїнського ВЦО "Бойове Братерство України" Петро Скиба, командир Тернопільського полку "Братерства" Галина Студеницька, заступник командира полку Тарас Савчук і члени місцевих добровольчих формувань висловили своє ба-

чення доцільності функціонування ДФТГ як структурних підрозділів бригад (батальйонів) ТрО, проблем їх комплектування особовим складом, забезпечення озброєнням, технікою, матеріальними засобами, ролі і місця органів місцевого самоврядування в створенні, функціонуванні ДФТГ, якості і повноти нормативно-правового забезпечення створення і функціонування формувань, проблеми соціально-правового захисту членів ДФТГ.

Висловлені рекомендації будуть опрацьовані і спрямовані керівництву Тернопільської ОВА.

Володимир АНДРІШИН

3 полону звільнили 12 захисників з Тернопільщини

19 березня з російського полону звільнили 175 українських захисників, ще 22 захисники повертаються додому завдяки заходам поза обмінами.

Серед них є й 12 наших земляків - Володимир Бурій, Андрій Вінницький, Іван Романюк, Віктор Федірко, Леонід Шевчук, Роман Проць, сержанти Віктор Слівінський, Володимир Ісай, головний сержант Дмитро Галюк, Василь Герій, Михайло Рижуля, Андрій Климів.

Двоє Героїв повернулись у Козівську громаду. Про це повідомив голова громади Сергій Добалюк. Громада вітає солдата Шевчука Леоніда Михайловича та Проця Романа Вікторовича.

Військового Володимира Бурія привітали у рідному селі Оліїв. Про це повідомила Мирослава Корінь, фахівець Зборівської міської ради.

Героя Дмитра Галюка вітають у рідному селі Баріш Буцацької громади.

Великодедеркальська об'єднана територіальна громада опублікувала радісну звістку про повернення земляка Михайла Рижулі.

Це один із найбільших обмінів. Повертаються наші солдати, сержанти та офіцери. Воїни, які боролися за нашу свободу в лавах Збройних сил, ВМС, Нацгвардії, Сил територіальної оборони та прикордонної служби. Захищали Україну на різних напрямках - у Маріуполі, на "Азовсталі", на Донеччині, Лу-

ганщині, Херсонщині, а також Харківщині, Миколаївщині, Запоріжжі, Сумщині та Курщині.

Ми вітаємо наших Героїв на рідній землі.

Серед полонених є важкопоранені та воїни, яких росія переслідувала за вигадані злочини. Усім на рівні держави, громад невідкладно буде надана необхідна медична та психологічна допомога. Головне, що хлопці живі!

Галина САВЧУК

Як працює рекрутинговий центр 71-ї ОЄБр у Тернополі

71-ша окрема єгерська бригада Десантно-штурмових військ України пропонує своїм новобранцям всебічну підготовку, справжнє братерство, простір для росту та розвитку, а головне - можливість знайти своє місце. "Єгері" прагнуть залучити тих, хто готовий стати лідером завтрашнього дня. Офіцер 71 ОЄБр Ігор Приходченко розповів про цінності підрозділу, умови вступу та роботу Центру рекрутингу, що працює у Тернополі.

Що варто знати про «єгерів»?

Сьогодні підрозділи бригади виконують бойові завдання по всій лінії фронту, від Харківської до Запорізької області. Загони спеціального призначення бригади діють у ключових точках. Бригада належить до складу Десантно-штурмових військ Збройних сил України. У 2022 році вона була відзначена нагородою Верховного головнокомандувача "За мужність і відвагу".

Все що варто знати потенційному кандидату

- Як кандидат може зв'язатися з центром рекрутингу 71-ї ОЄБр ДШВ ЗСУ?

- Прийти до нашого центру рекрутингу, який розташований за адресою: бульвар Тараса Шевченка, 19. Або скористатися інструментами Є-рекрутингу. Ми зробили опис всіх наших вакансій на найпопулярніших джоб-сайтах, таких як WorkUA, Робота.юа, LobbyX, OLX. Або звернутися, наприклад, в центри рекрутингу української армії чи Десантно-штурмових військ з побажанням служити в нашій 71-й окремій єгерській бригаді.

- Як проходить процес інтерв'ю?

- Насамперед ми інформуємо кандидатів, консультуємо їх про їхні можливості служби в нашій військовій частині. Далі просянемо для себе їх здатності і спроможності через інтерв'ю, щоб зрозуміти, що ми можемо запропонувати. Після інтерв'ю та консультацій кандидат пропонується посаду. У разі згоди, оформлюється відношення - рекомендаційний лист до територіального центру комплектування (ТЦК). З цим документом кандидат звертається до ТЦК для оформлення необхідних документів та подальшого направлення до навчального центру ДШВ. А також можливий варіант, коли наша бригада, як ча-

стина пріоритетного комплектування, дає направлення на ВЛК та на пряму приймає кандидата на службу, а потім направляє свого військово-службовця до Навчального центру.

Навчання відбувається у 199-му навчальному центрі Десантно-штурмових військ - одному з найкращих в Україні, де протягом 45 діб здійснюють базову загальновійськову підготовку.

Підхід знайдуть до кожного

- Розуміючи важливість індивідуального підходу, бригада пропонує різноманітні шляхи для кандидатів, забезпечуючи прозорість та безпеку на кожному етапі.

- Які категорії людей найчастіше звертаються до Центру рекрутингу?

- Щодо нашої цільової аудиторії, то до нас звертаються люди, які прийняли рішення долучитися до українського війська тільки зараз, або до досягнення певного віку, або через те, що було бронювання, а тепер нема. До нас звертаються також люди, які вже отримали повістку від ТЦК і хочуть одразу домовитися про певну посаду, залежно від їх цивільного фаху, від того, що людина може робити краще.

Ми спілкуємося з кандидатами, пропонуємо їм певні посади, вписуємо рекомендаційні листи, і кандидати вже з цими рекомендаційними листами приходять до ТЦК.

Кандидати з інших підрозділів звертаються до бригади через рекрутингові канали, де їхні кандидатури розглядають. У разі відповідності критеріям бригади та згоди кандидата на запропоновану посаду, видається письмова згода на ім'я командира поточної військової частини військовослужбовця.

Ми так само даємо відношення, яке кандидат при створенні рапорту + застосунку "Армія + " завантажує в цей застосунок, і вже фахівці

**71 ОКРЕМА
ЄГЕРСЬКА
БРИГАДА**

СТАНЬ ПЕРЕМОГОЮ

**КОНСУЛЬТУЄМО
ДОПОМАГАЄМО
З ВИБОРОМ ПОСАДИ
СУПРОВОДЖУЄМО
ВІД ЗВЕРНЕННЯ
ДО СЛУЖБИ В ЧАСТИНІ**

ЦЕНТР РЕКРУТИНГУ
М. ТЕРНОПІЛЬ
БУЛ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, Б. 19
066 276 21 81
Тарифікація дзвінків згідно тарифів кожного оператора

**ПОВІСТОК
НЕ
ВИДАЄМО!**

кадрового центру Збройних сил України ухвалюють рішення про перевід військовослужбовця. Якщо рішення позитивне, то видають наказ, і військовослужбовець готується до переведення в нашу військову частину.

Також у нас працює телефон "гарячої лінії" нашого центру рекрутингу.

- Яким критерієм має відповідати ваш кандидат?

- Перший критерій - це вік. Другий - це стан здоров'я. Людина має бути придатна до служби в Зброй-

них силах України. Тому що навіть на тилові посади залучаються люди фізично і психічно здорові. "Завжди перші" - це не просто лозунг, ми намагаємося залучати людей, які відповідають нашій культурі, нашим принципам лідерства і братерства.

І третій критерій - це фах. Якщо людина не мала в цивільному житті фаху, досвіду, то ми можемо пропонувати посади, наприклад, гранатометника, кулеметника, снайпера, сапера.

Марія ДУБАС

Втратила понад 230 тисяч гривень через шахраїв

Під час купівлі автомобіля існує високий ризик натрапити на аферистів. Найчастіше шахраї приваблюють покупців оголошеннями з ціною, значно нижчою за ринкову. Якщо продавець ще до огляду транспортного засобу вимагає завдаток, пояснюючи це наявністю багатьох інших охочих, це має викликати підозри.

Дво працівників поліції звернулася 49-річна жителька Збаразької громади, яка стала жертвою шахрайських

дій. За її словами, в одній із груп соціальної мережі вона знайшла оголошення про продаж автомобіля "Volkswagen Passat". Продавець

запевнив, що авто в хорошому стані та пообіцяв доставку одразу після отримання передплати. Детальний опис характеристик автомобіля та наявність фотографій переконали жінку, що це вигідна пропозиція.

Щоб не втратити шанс на покупку, потерпіла погодилася перерахувати кошти. Аферист вимагав оплату кількома платежами на різні банківські картки. Жінка перевела

понад 230 000 гривень, після чого зв'язок із "продавцем" раптово обірвався. Автомобіль так і не доставили, а сторінка, де було розміщене оголошення, зникла із соціальної мережі.

Слідчі поліції розпочали кримінальне провадження за ст. 190 (шахрайство) Кримінального кодексу України. Наразі правоохоронці встановлюють особу зловмисника.

Його щаслива доля

■ **Захар уже більше року проживав з Тіною. Вони, ніби й недавно побралися, але чоловік зовсім не відчував щастя. Дружина та він - дві такі різні натури...**

Захар любив домашній затишок, а в Тіні були одні гульки в голові.

- Сьогодні маємо обов'язково піти в шикарний ресторан. Він тиждень, як відкрився. Алінка вже там була. Казала, що страви в них не просто вишукані, а казкові.

- Тіно, я після роботи виснажений, хочу сьогодні вдома побути.

- Не ний, поїдемо.

А того вихідного дня Тіна знову наполягла, аби вони поїхали вже в крамницю.

- В тебе костюм зносився і куртку треба поміняти. Ти ж у мене держслужбовець. Тому вигляд завжди має бути презентабельний.

- Не вигадуй. Речі у мене добротні.

І знову вийшло так, як забажала половинка. Він втомився говорити, як хоче мати дітей. Та Тіна казала, що вони молоді і треба пожити для себе, а не морочитися з пеленками.

У крамниці зовсім юна продавчиня ідеально підбрала йому костюм і стильний френч. Коли ж одягав свої речі, випадково з кишені вилетів телефон та гаманець з ключами. Працівниця магазину відразу підбігла і люб'язно подала все, що випадало. Вони навіть ненароком ступилися чолами. На її бейджикі Захар прочитав ім'я "Зінаїда". Відразу обоє так голосно засміялися, що з сусідньої зали до них вийшла Тіна.

- Дорогий, - казала зухвало, - я теж для тебе знайшла неймовірне вечірнє плаття. Піди й оплати.

- Не вигадуй. Тебе ж підвищили, оклад більший. А кошти чим більше витрачаєш, тим більше їх прибуває.

Такий закон всесвіту. І для коханої дружини гріх спкуписитися.

"Так, - думав Захар, - його й справді підвищили. Саме шеф - Андрій Миколайович - познайомив його зі своєю однокласницею Тіною".

- Шикарна жінка, - нахвалював тоді, - дорога. Таку треба кохати і пестити подарунками. З Тіною не соромно на людях вийти. Словом, не затягуй з весіллям, а то вкравдуть з-під носа. Вона ягідка з нашого кола.

Захар тоді й справді був, наче під якимись чарами Тіни, закохався з першого погляду. Але згодом зрозумів, що вона лише дорога обкладинка. Їй потрібні лише гроші, зовсім безпринципна та пуста всередині.

Після тієї крамниці з одягом, чомусь перед очима постійно стояла оця Зінаїда - уважна, мила і така проста дівчина. Вона навіть почала снитися Захару. З голови геть гнав образ продавчині. Але все ж не витримав і за кілька днів завітав до цього магазину.

- Доброго дня, - мило привіталася Тіна. - А я думала про вас. - Ви ж тоді загубили аксесуар від ключів.

- Точно, - зніяковів той. - А я навіть не зауважив. Колись брат двоюрідний цяцьку подарував. Він якраз тоді з Німеччини повернувся.

- Гарний сувенір, дорогий. Тому забирайте його і більше не губіть, - простягнула руку Зінаїда.

Опісля чи не щодня Захар приїжджав до Зіни. Спілкувалися на одному диханні. Чоловіка тягнуло до неї, наче магнітом. З дівчиною було так легко і затишно. Почувався окрилений. Вона одного разу навіть пригостила його домашніми голубцями, які просто обожнював.

Та якось Зіна суворо сказала: - Це неправильно, що ти сюди так часто заходиш. Ти одружений. Ми не можемо більше зустрічатися - навіть у форматі розмов. Я ніколи не стану причиною розриву жодної

сім'ї. Тому, прощай. А то вже власниця на мене косо дивиться. Роботу не хочу втратити. Квартиру винаймаю та й сестра хворіє. Гроші потрібні.

- Чому ж ти ніколи не казала про свої проблеми? Ось, візьми. У мене лише валюта з собою. І повертати не потрібно.

- Ні, не можу.

- А я хочу добру справу зробити, просто допомогти.

Опісля вони й справді бачилися дуже рідко. Захара мучило сумління. Йому дуже подобалася Зіна - мила й невибаглива. Така, про яку завжди мріяв. Але в нього є дружина.

Та якогось дня, коли Захар приїхав додому, пригадав, що на роботі в кабінеті шефа забув папку з важливими документами. Повернувшись в офіс і застав картину, яка його просто приголомшила. Напівоголена Тіна сиділа на колінах в Андрія Миколайовича.

Від побаченого в грудях сильно запекло, Захар просто вибіг на вулицю. За ним через кілька секунд швидко вискочив керівник.

- Не дурій, Захаре. Зрозумій, не встояв перед такою красою. Вона до тебе приходила.

- А ви робите з мене повного бовдур. Я й так затримався в офісі. Вже й додому з'їздив і повернувся. Мене те не мало бути. І вона, і ви про це, звісно, знали. Та от халепа незапланована трапилася. І давно у вас любов?

- Давно.

А вдома Тіна не приховувала гіркої правди.

- Я вже чотири роки є коханкою Андрія. Його дружина чула про мене, але на вигляд ніколи не бачила. Зчинила йому грандіозний скандал. Тому ми були дуже обережними. І щоб прилаштувати моє особисте життя, Андрій запропонував неймовірну партію. Щоб я вийшла за тебе заміж - це хороше прикриття. Я, не вагаючись, погодилася. Ти виконував усі мої забаганки, а кохаю я Андрія Миколайовича.

- Як нищо це чути. Нам негайно потрібно розлучитися.

- Андрій тебе звільнить. Вилетиш, як пробка, та опишишся на вулиці.

- Ой, які погрози. Нічого, не пропаду. Досить мною маніпулювати.

Наступного дня Захар сам звільнився з роботи. Розумів, що такого золотого місця йому не знайти та й кар'єрний ріст був на горизонті. Проте жити в багноті більше не міг.

Опісля влаштувався на роботу з меншою зарплатнею. А коли отримав на руки розлучення, відразу завітав до Зінаїди.

- Ось, дивись, все по чесному. Я тепер вільний птах. Зрадив не я, у мене роги вирости. Мабуть, це лише на краще. Адже серце до тебе постійно тягнулося...

Зовсім скоро обоє побралися. Зіна народила двоє чудових дітей. Вона стала його щасливою долею.

Оксана ВОЛОШИНА

Тепер все стало зрозуміло

■ **Катерина святкувала ювілей. На своє п'ятдесятиріччя збирала друзів та близьких у затишному ресторані. Атмосфера була тепла: сміх, спогади, тости. Вона покликала лише тих, кого хотіла бачити цього особливого дня. Свято було в самому розпалі. Раптом двері ресторану відчинилися, і у святкову залу увійшла якась жінка.**

- Хто це? - гості почали перешіптуватися.

Катерина помітила реакцію гостей. Жінка повільно повернулася до дверей ресторану і...ахнула від побаченого. Вона ніколи не гналася за багатством. Їй було важливе інше - сімейне тепло, затишок та впевненість у завтрашньому дні. Але після того, як не стало дядька, доля розпорядилася інакше: їй дісталася простора квартира у центрі міста.

Дядько був самотнім чоловіком: ні дружини, ні дітей у нього не було. З родичів залишилися лише сестра - мама Каті, Катя та Олена - двоюрідна сестра Каті.

Як тільки Олена дізналася про спадщину, вона відразу приїхала до сестри і влаштувала сварку.

- Пошастило тобі, звичайно, - сказала вона, оцінюючи стіни. - Але ж хіба це чесно? Я, взагалі, теж його племінниця, а все дісталось тільки тобі!

Катя важко зітхнула. Вона чекала на цю розмову.

- Олено, це було рішення дядька, - спокійно відповіла вона. - Він сам так розпорядився це за життя.

Але Олена навіть слухати не хотіла.

- Та облиш! Він просто був під впливом твоєї матері! А тепер ти житимеш у такій квартирі, а я маю тулитися на орендованих метрах! Ти маєш поділитися!

- Я не можу тобі допомогти. Продавати квартиру я не хочу, а грошей у мене немає, щоб виплатити тобі компенсацію. Запитуй не з мене. А з дядька.

- Але ж його не стало.

- Саме так. Тому просто змиришся, Олено.

Катя знала Олену з дитинства. Заздрість завжди жила у ній, як тінь. І що більше сестра обурювалася, то зрозуміліше ставало: ця розмова безглузда. Катя вирішила впровадити сестру та заблокувати її номер.

Минали роки. Катя вийшла заміж, народила дочку. З чоловіком жили добре, донька була розумниця-красуня. Все було гаразд. Коли Аллі виповнилося десять, Катя вперше замислилася про майбутнє. Жили у квартирі чоловіка, а квартира дядька була її єдиним цінним активом, але чи варто триматися за нерухомість, якщо можна продати її і на ці гроші створити для доньки хороше майбутнє?

Наступного ранку вона ухвалила рішення - виставити квартиру на продаж.

- Ти що надумала! - ахнула мати Каті, дізнавшись про це. - Це ж квартира в центрі! Вона тільки дорожчатиме!

Катя лише усміхнулася.

- А майбутнє дитини? Хіба воно не цінніше?

- Здавай квартиру та збирай гроші. Не думай навіть про продаж!

Порада мами була розумною. Чоловік теж був проти продажу квартири.

І все ж таки Катя вирішила сказати

ти родичам, що квартиру вона продала. Надто вже ця історія з "чужою" спадщиною її обтяжувала. З Оленою вони не спілкувалися, але Катя знала, що двоюрідна сестра розпускала чутки про несправедливу спадщину та жадібну сестру.

Щоб перекрити потік чуток, Катя сказала, що отримані гроші пішли на майбутнє доньки, поїздки на конкурси, оплату престижної освіти. Дочка отримала можливості, про які інші могли лише мріяти.

Насправді ж Алла вчилася добре, і батьки лише опосередковано допомогли їй у житті. Квартира дядька чекала на момент, коли настане час будувати сім'ю. Такий був план Катерини. Зробити подарунок дочці на весілля.

А Олена? Вона, як і раніше, жила в орендованих квартирах і скаржилася на несправедливість. Так само заздрила Каті і сподівалася вихопити шматочок від продажу майна. Сім'ї вона не мала, вважала, що діти - надто дороге задоволення, а чоловікам не вірила.

Минуло багато років. Дочка виросла, а матері Катерини не стало. З Оленою вони не спілкувалися понад тридцять років. І раптом у дверях ресторану з'явилася Олена. Як вона дізналася про місце проведення, було для Каті загадкою. І все-таки ювілярка не вигнала непрохану гостю.

- О, ось і наша іменинниця! - сказала Олена з натягнутою усмішкою. - Вітаю! Кажуть, ти тепер успішна дама. І дочка в тебе розумниця, красуня.

Катя кивнула.

- Дякую, Олено. Сідай, пригощайся.

Олена простягла Катерині букет. Там виявилася парна кількість троянд, але Катя не стала робити з цього галасу. Тихо попросила офіціанта розділити букет.

Але сестра не збиралася просто святкувати. Вона підняла келих і, скуштувавши ігристе, голосно сказала:

- Фу! Чому вино дешеве? Як можна цим гостей пригощати!

- Олено...

- Ти мені рота не затикай. Я знаю, як ви живете. Гроші мішками зберігаєте.

Гості почали перешіптуватися.

- Олено Василівно, яке ігристе вам треба? - Алла вирішила взяти в руки ситуацію.

- Мені потрібне колекційне. Як ти сама п'єш.

- Я не п'ю.

- Так? А в тебе на сторінці я бачила, що ти п'єш! Ей, офіціанте! Коли морозиво подадуть? Мені треба, як на тій фотографії, щоб у каві, і щоб сироп стікав по склянці.

- На якому фото? - Алла навіть розгубилася від такої заяви.

- З літака. Де сидиш із келихом, а стюардеси в ніжки кланяються! Ще б пак, бізнес-леді летить! Корона не тисне? Ми все бачили, знаємо, як Алла першим класом роз'їжджає світом. А Катя ось вирішила на рідні зекономити. Не соромно?

- Олено... Алла їздить у відрядженні за рахунок компанії. Просто пошастило з директором... - Катя була готова провалитися крізь землю від сорому. Щоправда, соромно їй було не за дочку, а за двоюрідну сестру, яка влаштувала такий концерт.

- Вітім, поняття "сором" у тебе взагалі відсутнє, - продовжила своє Олена.

- Олено, вгамуйся... - Катя спробувала, але та не слухала.

Олена відкрила рот, але не знайшла що відповісти.

- А ви знали, що колись Катя прибрала до рук мою спадщину? А потім ще й мою квартиру продала! І ні копійки, ні гроша мені не віддала! А я ж теж племінниця! Пам'ятай, Катю, бумеранг тобі ще прилетить! Побійся Бога, віддай мені борг! У залі повисла напружена тиша. Гостям не подобалося те, як поводитися непрохана гостя.

Катя встала.

- Продала я свою квартиру чи ні - моя і тільки моя справа, - спокійно сказала вона, дивлячись сестрі у вічі. - Як і те, куди я поклала свої гроші. І якщо хочеш знати, я готова віддати за майбутнє своєї дочки. Завдяки цьому тепер вона має гарну освіту, роботу, стабільність.

А що ти зробила, Олено, за ці роки? Що нажила? Образу? Зморшки від злості?

- Тобі легко говорити! Жила на всьому готовому! А про мене хто потурбувався? Я на цю квартиру все життя сподівалася. Але моя мама, а відміну від твоєї, мало метушилася!..

- У кожного свій вибір. Я вибрала майбутнє. А ти вибрала заздрість.

- Досить! - у залі почувся голос тітки Марії. Вона була сусідкою та подругою мами Катерини. Вона одна залишилася з того покоління і багато знала. Як виявилось, вона знала навіть більше, ніж могло здаватися на перший погляд.

- Та вже сиди... Мовчи, - Олена махнула рукою на стареньку.

- Це ти мовчи. - Тітка Марія встала, тримаючись за паличку, і заявила: - Хочеш знати, чому дядько тобі нічого не залишив? Гаразд, я скажу. Але правда, Олено, тобі не сподобається. Востаннє питаю: хочеш знати?

- Ой, здивуєш, чи що? Та я вже всяке про нього думала, - відповіла Олена.

- А головного не зрозуміла. Нерідна ти ні дядьку, ні Каті. Батько твій нагуляв тебе десь і приніс до родини. Дітей у них не було, от і прийняла тебе, матір, як рідну. Але дядько тебе рідною не вважав. А коли твій поганий характер проявився, взагалі сварив сестру, що прийняла чужу дівчинку.

Олена так і застигла з відкритим ротом.

- Обманює, баба Марія! - вона рушила на стареньку, та її вчасно зупинили.

- Іди, викопуй дядька, та роби тест, якщо тобі так спокійніше буде, - вигукнула тітка Марія у відповідь.

У залі повисла тиша. Олена щось буркнула, розвернулася і вийшла із зали. І справді, мама ніколи не любила її. І схожа вона була лише на батька. Тепер стало зрозуміло, чому.

Переконавшись, що сестра пішла, Катя сіла за стіл, подивилася на гостей і підняла келих.

- Забудемо минуле. Що було, те минулося. А тепер святкуйте. Сьогодні такі мій день!

Гості підтримали ювілярку. Олена залишилася у спогадах як артист театру, який додав заходу гостроті та ефекту шоу. З того дня Олена більше не говорила, що претендує на гроші чи частку майна двоюрідної сестри. Вона насправді не була родичкою Каті. Вона не знала матір і, мабуть, ніколи не зможе дізнатися, адже її прийомної матері не стало, та й батька давно немає на цьому світі.

Софія БЕРЕЗНЕВА

ПОЛЬОВІ ДЗВІНОЧКИ

Піднімає джміль фіранку. Каже: - Доброго вам ранку! Як вам, бджілко, почувалось? Чи дошу не почувалось? Виглядає бджілка з хатки: - У дзвіночку добре спатки. Цей дзвіночок - як намет. Тільки дощ - як кулетет.

БУЗИНОВИЙ ЦАР

У садочку-зеленочку ходить вишня у віночку. Хтось їй грає на дуду, подивлюся я піду. Баба каже: ? Не ходи! Темні поночі сади. Там, де вітер шарудить, бузиновий цар сидить. Брови в нього волохаті, сиві косми пелехаті. Очі різні, брови грізні, кігті в нього як залізни, руки в нього хапуні ? так і схопить з бузини! Я кажу їй: ? Бабо, ні! Очі в нього не страшні. На пенючку, як на троні, він сидить собі в короні. Грає в дудку-джоломію, я заграв би, та не вмію. А навколо ходять в танці квіти - всі його підданці. Є оркестри духові, равлик-павлик у траві. Є у нього для настрашки славне воїнство ? мурашки. Три царівни бузинові мають кожна по обнові. Невисипучі павуки тчуть серпанки і шовки. На царевій опанчі зорі світяться вночі. Він сидить у бузині, усміхається мені!

СУНИЧКИ

Під маленькими яличками у смарагдовій траві літо виросло суничками - то по одній, то по дві. Ой, сестричньо-яличко, ти не дряпай моє личко, я сунічок назбираю жменьку мамі і собі!

ВЕСЕЛИЙ ДОЩ

Дощ полив, і день такий полив'яний. Все блищить, і люди як нові. Лиш дідок старесенький, кропив'яний блискавки визбирує в траві. Струшується сад, як парасолька. Мокрі ниви і порожній шлях... Ген корів розсипана квасолька доганяє хмари у полях.

ОСІННІЙ САД

Осіnnій сад ще яблука глядить, листочок-два гойдає на гілляках. І цілу ніч щось тихо шарудить, і чорні вікна стигнуть в переляках. Між стовбурами пробігає тінь... А у світанків очі померлисті. То білий кінь, то білий-білий кінь шукає літо у сухому листі.

ЧАРОДІЙНЕ СЛОВО

Хлоп'я у полі стежкою прошкує. Метелик білий в маки залетів. Чорненький котик

в снопиках мишкує, вони такі під сонцем золоті! Він ловить шурхіт,

шелест, шарудіння, хапає снопок лапками двома. А миша знає слово чародійне, і він її ніколи не спійма.

ВЕРБОВІ СЕРЕЖКИ

Біля яру, біля стежки одягла верба сережки. Головою хилитала, потихесеньку питала:

- Де ота біленька хатка, що гарнесенькі дівчатка? Хай би вибігли до стежки. Подарую їм сережки.

ПЕРЕКИНУТА ШПАКІВНЯ

Плаче шпак уранці після зливи, Де шумлять на греблі явори, Що шпаківню вітер чорногровий Перекинув денцем догори. Борсаються бідні шпаченята, Як його зарадити біді? Кліпають із п'яьми оцнятами: - Випадемо, татку, що тоді? Це якби їм день чи півторадні, Це якби їм днів хоча б і п'ять! Бо вони ще ж зовсім безпорадні, - Падаючи, ще не полетять. Як же, хлопці, хатку ви прибили, Що її порушили вітри?! Плаче шпак уранці після зливи, Де шумлять на греблі явори...

ПЕРШИЙ ПАРОПЛАВ

Було це вранці. Я ще трохи спав. На землю скочив босими ногами, Як привітався перший пароплав Далеко десь з Дніпром

і з берегами.

- Ту-ту! Ту-ту! - він подихав перевів І знов: - Ту-ту! - гукав мені щосили. - Ту-ту! Ту-ту! - йому я відповів. - Бувай здоровий і пливши щасливий!

ЛІНА КОСТЕНКО

Коли родина стає пасткою

Стосунки між людьми завжди були складними, але що робити, коли до них додаються фінансові питання і взаємні очікування, які не завжди збігаються? Саме це стало головною темою у стосунках Інни та Віталія, яких ситуація з будинком поставила перед вибором, що в результаті стало причиною розриву їхнього шлюбу.

Історія почалася з того, що Олена й Віталій лише починали свої стосунки, а його мати, Лілія Сергіївна, вирішила взяти все під свій контроль. Лілія Сергіївна була переконана, що після одруження сина з Інною вони повинні всі разом переїхати до великого будинку, який вона побудувала. З її точки зору, це мало бути символом міцної родини, де всі живуть разом і підтримують один одного.

Однак Інна, яка ще не була готова до такої ідеї, намагалася уникнути конфліктів. Вона намагалася догодити свекрусі, підтримуючи її думки щодо будинку, хоча сама була проти спільного проживання. Вона розуміла, що це може бути не тільки нереалістично, а й навіть небезпечно для стосунків.

Віталій, з іншого боку, був під сильним впливом матері, яка неодноразово нагадувала йому, що він має швидше одружитися, щоб усі разом переїхали до нового будинку. Цей тиск з боку матері став важливим чинником, який спонукав Віталія зробити Інні пропозицію. Весілля не забарилося, і в перші місяці подружнього життя пара жила в орендованій квартирі, намагаючись адаптуватися до нових обставин.

Але коли настав час переїхати до будинку, Олена вже не була готова погодитися на таке рішення. Вона не бажала жити разом зі свекрухою, яка вже від самого початку ставила їй умови. Це стало серйоз-

ним випробуванням для Інни, яка намагалася знайти спосіб вирішити ситуацію мирно. Проте її відмова від спільного проживання з Лілією Сергіївною призвела до непорозуміння і сварок.

Свекруха, не розуміючи бажання Інни, почала вимагати від неї компенсацію за будинок. Вона вважала, що Інна і її син мають повернути частину грошей за нерухомість, яку вона збудувала, інакше їхні стосунки будуть припинені. Лілія Сергіївна навіть пообіцяла, що через це сім'я не буде спілкуватися з Інною, якщо вона не погодиться з її вимогами. Ці погрози тільки погіршували ситуацію і призводили до ще більшого напруження між подружжям.

</

Степанові Колодницькому - 75!

27 березня знаний краєзнавець, публіцист та перекладач Степан Гілярович Колодницький відзначить 75-річчя.

■ Степана Колодницького на Підгаєччині й Тернопільщині знають, поважають, люблять, цінують за його чесність, щирість і дивовижну простоту. Не даремно кажуть, що все геніальне полягає в простоті й доступності. Хоча, насправді, його життя завжди було насичене далеко не простими різноманітними подіями...

Скромні штрихи біографії. Навчання

Уродженець Підгайців Степан Гілярович вже у школі був активним і успішним як у навчанні, так і позашкільну житті. Юний Степанко любив багато читати, особливо захоплювався історією (старші підгайчани згадують, що ще з малих літ його завжди можна було побачити з книгою в руках), співав у шкільному хорі і грав у духовому оркестрі навчального закладу. Здавалося, що всі предмети він засвоював "на ходу". Нерідко й вчителі дивувалися, кажучи батькам, що з нього виросте дуже мудрий чоловік. Після закінчення школи у 1968 р. він вступив на відділ російської мови

та літератури філологічного факультету Чернівецького держуніверситету. Хотів перевестися на історичний, проте тодішні теми навчання не збігалися з його уявленнями про історію, тож перевівся на українське відділення того ж філфаку. Під час літніх вакацій двічі (1970 і 1971 рр.) в складі СБЗ "Атлант-70" і "Атлант-71" працював у Казахстані. Був активним учасником художньої самодіяльності (староста духового оркестру) університету. Під час навчання у виші брав участь у дисидентському русі, внаслідок чого

Робота. Зазнав й заробітчанського хліба

У 1973-1983 рр. С. Колодницький працював учителем української мови та літератури у школі с. Устя-Зелене, що на Монастирищині. Внаслідок провокації з боку КДБ (міліція відкрила кримінальну справу за зберігання старої ржавої шаблі, яку мали використати під час підготовки п'єси "Назар Стодоля"), змушений був покинути Устя-Зелене.

У 1983-1990 рр. вчителював у восьмирічці с. Степове на Підгаєччині. Від кінця 1980-х рр. С. Колодницький - один із ініціаторів і творців демократизації суспільства, свободи слова і гласності, активний учасник та один із організаторів Товариства української мови ім. Т. Шевченка та Народного Руху України у Підгайцях. З січня 1990 р. - перший голова осередку РУХу. У березні того ж року його обрали депутатом Підгаєцької міськради, а згодом й головою виконкому. З його ініціативи в Підгайцях проведені перші антикомуністичні мітинги та патріотичні акції. Він - один із організаторів заснування товариства

"Лемківщина" (1994). У 1991-1994 рр. С. Колодницький - голова Підгаєцької міськради. Основними здобутками за цей час вважає відновлення статусу Підгаєцького району і газифікацію міста та сіл району.

У 1990-х працював комерційним директором приватної фірми "Агро-Плюс", підприємцем, методистом української мови та літератури Підгаєцького райвідділу освіти. Степан Гілярович не цурався будь-якої роботи, адже працює в ній з ньюмо була закладена з дитинства, він зазнав і заробітчанського хліба, бо від серпня 1996 по квітень 2004 року працював у будівельних фірмах Чехії.

З квітня 2004-го по серпень 2005-го С. Колодницький - начальник відділу культури і туризму Підгаєцької райдержадміністрації, а з серпня 2005-го і до виходу на пенсію у березні 2010 року - головний спеціаліст служби у справах дітей Підгаєцької РДА.

Творчість. Народний співець Підгаєччини

Перші спроби пера у Степана Гіляровича були ще під час навчання в школі у 1967 році. Наприкінці 1980-х рр. почав дописувати у "Нове життя". Численні публікації з'являлися на шпальтах районної та обласних газет, кілька матеріалів друкувалися й за кордоном.

У 1997 р. у збірнику "Тернопілля-97" опубліковано велику статтю С. Колодницького "Мужичий бунт у Мужиліві". Перша наукова праця на історичну тематику "Важка битва Петра Дорошенка" видана 2000 р. у журналі "Дзвін". Він - один із авторів туристичного путівника "Земля Тернопільська" (2003).

Від 2003 р. С. Колодницький активно пише і видає путівники: "Підгайці" (2005 - українською; 2008 - англійською; 2009 - польською мовами); "Підгаєччина" (2005). Як автор-

упорядник видав також "Залізнична коля Львів-Підгайці" (2009 р.). Світ побачили і його два буклети: "Порятунко костел Пресвятої Трійці" (2009 р.) та "105 річниця канонічної візитації до Підгаєць митрополита Андрея Шептицького" (2007).

С. Колодницький опублікував статті на науково-краєзнавчу та публіцистичну тематику у часописах "Літературний Тернопіль", "Ковальська майстерня", "Військово-історичний альманах", "Галичина", "Подільська толока", "Камінь поетів".

Степан Гілярович - автор та співавтор статей на сторінках двох регіональних енциклопедичних видань "Тернопільського енциклопедичного словника" та тритомника "Історія міста та сіл Тернопільщини". Співавтор випуску вісника "Рада" Тернопільської обласної ради "Підгаєччина - чарівний край Середнього Опілля" (2008), спецвипуску "Галицька брама" (2006 р., присвяченого Підгайцям), номеру "Підгайці" (передмова у співавторстві з І. Гиричем) журналу "Пам'ятки України" (2012 р. лютий-березень №2-3).

Степан Колодницький - автор й упорядник багатьох статей науково-краєзнавчих збірників, в яких зібрано унікальні матеріали про рідний край "Підгайці та Підгаєччина" (І - 2012 р., ІІ - 2017 р.). Він вперше в Україні у 2017 р. перевидав маловідому історичну повість В. Будзиновського "Під одну булаву". Того ж року окремим виданням вийшла книга "Битва гетьмана Петра Дорошенка під Підгайцями 1667 року: передумови, хід та наслідки (історіографічний аспект)". С. Колодницький - автор дослідження "Підгаєцька школа в історії та спогадах" (2021). Перекладає з чеської та польської мов.

Активіст "Меморіалу"

Степан Гілярович - один із організаторів побудови у рідному місті пам'ятників Кобзареві і жертвам "Кривавої неділі" (обидва - 1990).

Як активіст "Меморіалу" ім. В.Стуса від 2012 р. спричинився до відкриття меморіальних таблиць, присвячених подіям національно-визвольної боротьби - розстрілу членів ОУН у Підгайцях (2013), діячу ОУН і УПА Василеві Галасі у с. Білокриниця (2014), 105-й річниця канонічної візитації митрополита Андрея Шептицького у Підгайцях (2007), проголошен-

ню Акту незалежності України 12.07.1941 р. у Підгайцях (2016); підписання Підгаєцьких угод на місцевому костелі Пресвятої Трійці (2017).

За ініціативи С. Колодницького відновлено могилу пращура і прабабусі Блаженнішого Кардинала УГКЦ Любомира Гузара - о. Дмитру та Кароліні у с. Заставчє (2007), реконструйовано козацьку могилу часів битви гетьмана Петра Дорошенка з Яном Собеським під Підгайцями (6-19.10.1667 р.), встановлено пам'ятники на могилах відомих і невідомих вояків УПА на місському цвинтарі у Підгайцях, надгробний хрест на могилі історика Івана Джиджори у селі Голгоча (2010), у 2019 р. на військовому цвинтарі у Підгайцях до сторіччя Чортківської офензиви УГА встановлено пам'ятник поручнику 11-ї бригади УГА отцю-капелану Василеві Опарівському, донька якого Ярославла пізніше стала дружиною Степана Бандери.

Окрім того, С. Колодницький - автор випуску поштівки українською, польською та англійською мовами, з нагоди 480-ї річниця надання Підгайцям магдебурзького права (2019 р.). За його активної участі двічі (1995 і 2014 рр.) Укрпошта проводила спецпогашення конвертів, присвячених Підгайцям.

Один із фундаментів успіху - сім'я. У січні 1975 р. молодий вчитель Степан Гілярович одружився із Тетяною, яка стала чудовою і дбайливою дружиною, матір'ю, господинею. Вона створила домашній затишок і з любов'ю давала йому натхнення та віру в себе.

Через рік у них народився син Тарас, який вихований у патріотичному дусі, нині уже третій рік боронить Україну від московського окупанта. Ще через рік подружжя Колодницьких раділо донечці Нелі, минуло 10 років і на світ з'явилася наймолодша - Мар'яна.

Нині Степан Гілярович пишається онуками - Анастасією, Інною, В'ячеславом і Максимом.

Як сказала Ліна Костенко: "Ювілей - це презентація життя", пану Степану є що презентувати, бо він і нині живе творчо й активно.

Редакції газети "Свобода" залишається лише привітати ювілара й побажати міцного здоров'я й нових творчих відкриттів і досягнень. З роси й води вам, Степане Гіляровичу!

Спорт

Футзальний чемпіон представлятиме область у чемпіонаті України

■ 22 березня відбувся завершальний, 18-й тур Вищої Тернопільської футзальної ліги сезону-2024/25. За підсумками зіграних матчів чемпіоном вперше в своїй історії став МФК "Тернопіль". Пропонуємо вашій увазі результати зіграних матчів.

футзальну лігу на першому місці. Отож трійка призерів футзальної ліги: 1-е місце - МФК "Тернопіль" 42 залікові пункти, на другій сходинці "Гермес-7" - 40, на третій "Вікторія" - 32 очки.

Переможець Вищої футзальної ліги Тернопільщини сезону-2024/25 представлятиме Тернопільську область у другій лізі чемпіонату України.

Заявки на участь у другій лізі подали 12 чемпіонів своїх областей. Організатори змагань поділили учасників на дві зони - східну і західну. До західної потрапили МФК "Тернопіль". 12 команд-учасниць за географічним принципом розділено на шість пар.

Переможці за підсумками двох матчів (дім/виїзд) отримають путівки до фінальної частини чемпіонату. На вирішальній стадії чемпіонату серед команд другої ліги шість колективів буде розділено на дві групи, і за підсумками матчів у групах переможці зустрінуться в матчі за перше місце, а колективи, які посядуть у групах другі місця, боротимуться за "бронзу".

За підсумками жеребкування МФК "Тернопіль" потрапив на футзального чемпіона Рівненської області - команду "АВ метал груп". Перший поєдинок відбудеться у Тернополі 30 березня, матч-відповідь - 5 квітня (базова дата) у Рівному.

«Гермес-7» - володар Кубка футзальної ліги

■ 23 березня відбувся фінальний поєдинок Кубка Тернопільської футзальної ліги сезону-2024/25.

У драматичному поєдинку тернопільського "Гермеса-7" та великобріківської "Вікторії" з мінімальним рахунком перемогла команда з Тернополя - 2:1.

"Гермес-7" (Тернопіль) - "Вікторія" (В. Бірки) - 2:1 (1:1). Голи: Олександр Божко (8), Дмитро Чижевський (35, а/г). - Андрій Капелян (22). "Гермес-7": Петришин - Ціх, Божко-к, Царюк, Шейко, Дударев, Коломієць. Запасні: Мазурок, Швед.

Фінішували на останньому місці

■ Тернопільські волейболісти з "Поліції охорони-ЗУНУ-ШВСМ-Динамо" у чоловічій Суперлізі сезону-2024/2025 рр. наприкінці минулого тижня провели три поєдинки у турнірі за 5 - 8 місце, зокрема 21 березня зустрілися із хмельницьким "Поділлям", 22 березня - чернігівським "Буревісником-ШВСМ", 23 березня - "Збірною Полтавської області ВК "Решетилівка".

На жаль, тернопільські поліціанти зазнали трьох поразок у трьох поєдинках і фінішували на остан-

ньому місці. "Поділля" - "Поліція охорони-ЗУНУ-Динамо" - 3:1 (25:14, 25:23, 21:25, 25:19). "Буревісник-ШВСМ" - "Поліція охорони-ЗУНУ-ШВСМ-Динамо" - 3:1 (26:24, 23:25, 25:17, 25:21). "Поліція охорони-ЗУНУ-Динамо" - ВК "Збірна Полтавської області ВК "Решетилівка" - 0:3 (17:25, 14:25, 14:25).

Нагадаємо, що 29-30 березня тернопільська "Галичанка-ЗУНУ" зіграє перших двох поєдинки проти ВК "Добродій-Медуніверситет-ШВСМ" за бронзові нагороди чемпіонату жіночої Суперліги. Серія матчів триватиме до трьох перемог однієї з команд.

«Нива» завершила підготовку до весняної частини чемпіонату. Календар матчів

■ 23 березня футболісти тернопільської "Ниви" завершили підготовку до весняної частини чемпіонату першої ліги.

Під час заключного етапу підготовки "Нива" провела два контрольні поєдинки, 18 березня у Тернополі зіграла з городенківським "Пробоєм" (2 ліга), а 23 березня - з львівськими "Карпатами" (УПЛ).

18 березня "Нива" здобула перемогу над ФК "Пробій" з рахунком 2:0. Матч відбувся на штучному полі в парку "Сопільчє" в Тернополі. Упродовж матчу "Нива" мала перевагу та контролювала хід гри. Перший гол був забитий на 37-й хвилині. Валентин Напуда здійснив прохід до штрафного майданчика, віддав передачу на Михайленка, удар якого заблокував захисник "Пробою".

Після рикошету м'яч потрапив до Напуди, який реалізував момент. Другий гол "Нива" провела на 48-й хвилині, після навісу з флангу від Напуди відзначився Андрій Бей.

"Нива" (Тернопіль) - НК "Пробій" (Городенка) - 2:0 (1:0).

Голи: Напуда (37), Бей (48). У неділю поєдинком у Львові з місцевими "Карпатами" "Нива" завершила підготовку до другої частини сезону. За домовленістю команд, матч відбувся без транслюції та без присутності вболівальників. За повідомленням ФК "Карпати", у спарингу вони здобули перемогу над "Нивою" з рахунком 3:0. На початку поєдинку гострих моментів біля воріт команду не виникало. Вперше воротар "Ниви" вступив у гру на 15-й хвилині, коли Амбросій Чачуа пробив з штрафного з дальньої дистанції. Ілля Ольховий потягнув удар з-під поперечки.

На 38-й хвилині пробивати по воротах тер-

нополяни міг Ігор Невес, але бразилець не встиг зреагувати і втратив нагоду. "Нива" відповіла атакою через правий фланг, яку ударом завершив Радіон Посєвкін - воротар "Карпат" забрав м'яч у руки.

На 76-й хвилині "Карпати" відкрили рахунок. Бруніньйо навісив з правого флангу, а Ян Костенко зіграв на випередження на ближній стійці та у дотик переправив м'яч у сітку воріт. У кінцівці матчу підопічні Владислава Лупашка забили ще двічі. Спочатку Бруніньйо віддав передачу на Фабіано, а той обвідним ударом з-за меж штрафного майданчика влучив у кут воріт "Ниви" - 2:0. А на останній хвилині Бруніньйо увірвався у володіння тернополян та з гострого кута силляно пробив у ціль - 3:0. ФК "Карпати" - ФК "Нива" - 3:0 (0:0).

Голи: Костенко, 76, Фабіано, 86, Бруніньйо, 90.

"Нива": Ольховий, Мудрий, Демиденко, Слотюк, Михальчук, Давидов, В. Михайлів, Си-

дун, Посєвкін, Вишинський, Галадей. На заміну виходили: Бац, Паламарчук, Ю. Михайлів, Герега, Михайленко, Кицун, Дударев, Бей, Напуда.

Нагадаємо, що згідно з проведеним жеребкуванням весняну частину чемпіонату "Нива" розпочне виїзним поєдинком із "Кременем". Цей матч 1-го туру групи "Вибування" заплановано на 30 березня 2025 року. 6 квітня тернопільські футболісти вдома зустрінуться із "Діназом", у 3-му турі 12 квітня "Нива" гратиме на виїзді із "Металургом", 19 квітня прийматиме "Маріуполь", 27 квітня гратиме в гостях із "Вікторією", у 6-му турі 3-го травня прийматиме "Кремінь", 10 травня гратиме виїзним поєдинком із "Діназом", 17 травня у Тернополі прийматиме "Металург", 24 травня гратиме на виїзді із "Маріуполем", а 30 травня в 10-му, заключному турі прийматиме "Вікторію".

Команди групи "Вибування", які посядуть 6-7 місця, зіграють стикові матчі з 2 та 3

місяцями другої ліги. Команди ж, які фінішують на 8-9 місцях, переходять до другої ліги напрямку.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО НАМІР
Отримати Дозвіл на викиди забруднюючих речовин
в атмосферне повітря стаціонарними джерелами

містку хімічних речовин в атмосферному повітрі населених місць немає. Заходи щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря не розроблялися - перевищення нормативних граничнодопустимих викидів немає.

Згідно Закону України від 23.05.2017 № 2959-VIII "Про оцінку впливу на довкілля" діяльність об'єкта не відноситься до видів планованої діяльності та об'єктів, які підлягають оцінці впливу на довкілля.

Пропозиції щодо дозволених обсягів викидів відповідають чинному законодавству. Для забруднюючих речовин в організованих викидах стаціонарних джерел встановлюються нормативи граничнодопустимих викидів (ГДВ), для речовин, на які не встановлені нормативи ГДВ згідно законодавства - величини масової витрати. Пропозиції щодо дозволених обсягів викидів відповідають чинному законодавству.

Пропозиції й зауваження направляти протягом 30 календарних днів з моменту опублікування даного повідомлення до Тернопільської обласної військової адміністрації за адресою: 46021, м. Тернопіль, вул. М. Грушевського, 8, тел./факс +38(0352) 25-95-93, адреса електронної пошти: eco_ter@eco.te.gov.ua.

Пропозиції й зауваження направляти протягом 30 календарних днів з моменту опублікування даного повідомлення до Тернопільської обласної військової адміністрації за адресою:
46021, м. Тернопіль,
вул. М. Грушевського, 8,
тел./факс +38(0352) 25-95-93,
адреса електронної пошти:
eco_ter@eco.te.gov.ua.

Пропозиції щодо дозволених обсягів викидів відповідають чинному законодавству. Для забруднювачів речовин в організованих викидах стаціонарних джерел встановлюються нормативи граничнодопустимих викидів (ГДВ), для речовин, на які не встановлені нормативи ГДВ згідно законодавства – величини масової витрати. Пропозиції щодо дозволених обсягів викидів відповідають чинному законодавству.

Пропозиції й зауваження направляти протягом 30 календарних днів з моменту опублікування даного повідомлення до Тернопільської обласної військової адміністрації за адресою:

46021, м. Тернопіль, вул. М. Грушевського, 8,
тел./факс +38(0352) 25-95-93,
адреса електронної пошти: eco_ter@eco.te.gov.ua.

роблялися - перевищень нормативних граничнодопустимих видків немає.

Згідно Закону України від 23.05.2017 № 2959-VIII "Про оцінку впливу на довкілля" діяльність об'єкта не відноситься до видів планованої діяльності та об'єктів, які підлягають оцінці впливу на довкілля.

Пропозиції щодо дозволених обсягів викидів відповідають чинному законодавству. Для заборудноуючих речовин в організованих викидах стаціонарних джерел встановлюються нормативи граничнодопустимих викидів (ГДВ), для речовин, на які не встановлені нормативи ГДВ згідно законодавства - величини масової витрати. Пропозиції щодо дозволених обсягів викидів відповідають чинному законодавству.

Пропозиції й зауваження направляти протягом 30 календарних днів з моменту опублікування даного повідомлення до Тернопільської обласної військової адміністрації за адресою: 46021, м. Тернопіль, вул. М. Грушевського, 8, тел. /факс +38(0352) 25-95-93, адреса електронної пошти: eco_ter@eco.te.gov.ua.

В. Лучаківського. 6

П. диплом кваліфікованого робітника зі здобуттям повної загальної середньої освіти, №040184, виданий 24.06.1991 року ВПУ №4 м.Тернополя на ім'я Саміла Михайло Євгенович, вважати недійсним.

Виробництво складається з наступних підрозділів, будівель, споруд:

адміністративно-побутовий корпус, сокоочисне відділення, жомосишнє відділення, ТЕЦ, дільниця сушіння цукру, буржопереробне відділення, склад тарного зберігання цукру, склад безтарного зберігання цукру, ремонтно-механічна майстерня, мийне відділення, відділення газованяючих печей, склад зберігання жому, склад вапнякового каменю, склад вугілля, склад ПММ (АЗС), газорозподільний пункт, аварійні джерела живлення (генератори), зварювальний пост, побутові котли.

9. Відомості щодо видів та обсягів викидів: арсен та його сполуки (у перерахунку на арсен) - 0,025656 т/рік; залізо та його сполуки (у перерахунку на залізо) - 0,2943 т/рік; мідь та її сполуки (у перерахунку на мідь) - 0,00156 т/рік; нікель та його сполуки (у перерахунку на нікель) - 0,025949 т/рік; ртуть та її сполуки (у перерахунку на ртуть) - 0,014213 т/рік; свинець та його сполуки (у перерахунку на свинець) - 0,019331 т/рік; хром та його сполуки (у перерахунку на триоксид хромu) - 0,047075 т/рік; цинк та його сполуки (у

14. Зауваження та пропозиції громадськості щодо дозволу на викиди прохання надати протягом 30 днів з дня опублікування в:

Тернопільську обласну військову адміністрацію.
46021, Тернопільська обл, м.
Тернопіль, вул. М.Грушевського, 8.
e-mail: eco_ter@eco.te.gov.ua
телефон : +38(0352)25-95-93

[illegible]

Ікони мисткині Наталії Війтович

Займатися іконописом Наталя Війтович розпочала у червні 2021 року. Відтоді вона написала вже понад 80 ікон. "Кожен має щось залишити по собі: сина або книгу, картину чи ікону, збудований будинок або хоча б зведену з цегли стіну, вишиту тобою сорочку або сад, посаджений твоїми руками. Тобто, щось, чого за життя торкалися твої пальці, і в чому після смерті знайде притулок твоя душа. Люди дивитимуться на вирощене тобою дерево чи квітку, чи ікону, і в цю хвилину ти будеш живий", - ділиться думками Наталя Війтович, розповідаючи про свою творчість.

Прем'єра

Французький театр на сцені... тернопільського

■ У Тернопільському академічному обласному українському драматичному театрі ім. Т. Г. Шевченка готують прем'єру комедії "Обережно, - дебюті!". Про це журналістам розповів головний режисер театру, народний артист України, режисер-постановник вистави Олег Мосійчук.

Виставу створили за мотивами французької п'єси "Чай з м'ятою або з лимоном". Вона показує театр зсередини. Сюжет розповідає про закліснене життя, його несподіванки й випробування. Прем'єру комедії театральної катастрофи, як нарекли виставу "Обережно, - дебюті!", планують представити на суд глядача до Міжнародного дня театру - 27 і 30 берез-

ня. Одна з найуспішніших французьких сучасних комедій за мотивами п'єси "Чай з м'ятою, або з лимоном" (автори Даніель Наварро, Патрік Одекер) - блискучий зразок "театру в театрі". Абсурд на репетиційна плутанина з недолугим дебютантом в головній ролі, курйозні непорозуміння, закулісні інтриги, особисті взаємини служливець сцени перетворюють довгоочікуваний успіх прем'єри у справжню театральну катастрофу... Команда готувала виставу півтора місяця. У ній задіяли два акторські склади. Одну з ролей у прем'єрі виконує Віталій Рештованюк. Каже, що це його перша гра в театрі: "У комедії я частково граю і себе. Це моя перша велика роль у театрі, як і в п'єсі для мого персонажа. Він недотичний до театру. В нього дебют, він вперше на сцені. Я також уперше на сцені, поряд із заслуженими та народними артистами. І для мене це значна подія". "У цій виставі я виконую роль режисера, - каже акторка Наталія Олексів. - Маємо можливість показати все, через що проходять актори й режисер. Іноді виглядає, що це все просто і легко. Але саме оця театральна "кухня" показує, як багато праці й нервів треба вкласти". "Комедія в театрі про театр - це цікаво, - каже народний артист

України Ігор Сачко, що виконує роль актора з "досвідом". - Ця вистава не проста, і режисер-постановник, народний артист України Олег Мосійчук - не простий. Тому чудово впорався з постановкою. Вистава, можна сказати, інтернаціональна, бо схожі театральні кухні і в Франції, і в Польщі, і в Україні". Ведучі вистави - заслужений артист України Віталій Луговий та Юрій Черненко. Сценографія та костюми - Григорій Лоїк, пластика - Наталія Олексів, студійний запис - Григорій Лучків. Серед виконавців: народна артистка України Ярослава Мосійчук, народний артист України Ігор Сачко, заслужений артист України Євген Лацік, заслужена артистка України Оксана Малінович, актори Микола Бажанов, Віталій Луговий, Сергій Андрушко, Оксана Сачко, Наталія Олексів, Ілона Баліцька, Маргарита Васишин, Соломія Крушельницька, Віталій Рештованюк, Ігор Наконечний, Дмитро Чоповський, Василь Діденко, Юрій Черненко, Богдан Шаповал, Олег Совин. Балетна група: Мар'яна Гураль, Юлія Небесна, Катерина Папуша, Оксана Яцишин, Василь Баранюк, Максим Зайцев, Олексій Кривобедрий, Андрій Ковальський, Максим Сименюк.

Галина ВАНДЗЕЛЯ

Квітковий розмай Ігоря Хороша

■ Ігор Хорош - знаний тернопільський селекціонер, флорист, квітникар, ірисівник, підприємець. Лавреат всеукраїнських і міжнародних конкурсів ірисів (півників). Вивів понад 170 сортів півників, а також десятки косариків (гладіолусів), бузку, деревоподібної півонії.

Дитинство Ігоря Хороша пролітало в селі Чернихів (нині - Тернопільської міської громади). Біля хати завжди буяло величезне суцвіття розмаїтих квітів. Мати за фахом біологиня, а тато - медпрацівник. Вирішив піти батьковим професійним шляхом. Спочатку вступив до Чортківського медучилища, де здобув диплом фельдшера. На чинний військовий службу випробував себе у цій професії. Повернувшись з армії, подав документи до вступу до тодішнього Тернопільського медінституту (тепер - національний медуніверситет ім. Івана Горбачевського). І став студентом. Уже з дипломом цього вишу пропрацював кілька років у Тернопільському центрі екстреної швидкої медичної допомоги та медицини катастроф. Та захоплення квітникарством брало гору, тож змушений був залишити лікарську практику.

Свою квітку шукав тривалий час. Селекційну справу почав 1986 року. Спочатку займався косариками (гладіолусами), яких вивів чи не 15 нових сортів, жоржинами та хризантемами. Але 1989 року отримав у подарунок ірис-півник сорту "Шіпшейп". Він перевернув уяву пана Ігоря про ці квіти й дав поштовх зайнятості їх виведенням. Був вражений їхнім розмаїттям відтінків і форм. "Коли вони квітнуть, то здається, веселка впала на землю", - зауважує Ігор Хорош. Зрештою, саме на честь богині веселки й назвали цю квітку давні греки. Тож став і собі збирати колекції, займався селекцією. З вирощених кількох сотень сіянців понад чверть століття тому відібрав сім нових культиваторів. Усім дав їм назви. Першим вивів і зареєстрував власний сорт півників, який назвав "Ілюзіоніст". Якщо насправді актор-ілюзіоніст викликає в глядачів оманливі та слухові враження, то творіння пана Ігоря - справжнє захоплення від краси, барв і запаху квітків-веселки.

Свої виведені квіткові роботи

пан Ігор реєструє в Американському ірисовому товаристві (AIS). Як узагалі добирає назви своїм сортам півників? Деся сподобалася пісня, а деє кінофільм чи інший мистецький твір. "Лісова пісня", "Місячне затемнення", "Привіт з України", "Софія Київська", "Ураган пристрасті", "Крижане серце", "Я на малюю дощ", "Очі волошків", "Водограй"... Не просто назви, а своєрідна квіткова картина, яку вміло намалював-створив тернопільський селекціонер. А ще Ігор Хорош прагнув мовою квітів розповісти про українську пісню, танець і мрію. Цікаво, якими ж барвами позначив ці витвори мистецтва та уяви? Ніжно-рожевий колір відобразив мамину коліско-

ву, а загалом "Ukrainian Song" ("Українську пісню"). А от, виводячи "Ukrainian Dance" ("Український танець"), зважав на наш стрімкий та енергійний "Гопак", у кольорі поєднав фіолет з сріблястістю. Між рожевим і фіолетовим відтінками побачив "Ukrainian Dream" ("Українську мрію").

У певному кольорі Ігор Хорош бачить і відомі постаті. Принагідно варто зауважити, що першим відкрив галерею нових ірисових сортів на честь славетних людей "Назарій Яремчук". Вважає своєю яскравістю та ніжністю, "висловленою" в білосніжній та жовто-золотистій барвах "Ліна Костенко". Тішить блакитно-фіолетовими кольорами з апельсиновими борідками й півник "Барбара Брильська" на честь відомої польської акторки. Ім'я ще одної славетної польки

рош". Тато подивився на квіти, обняв сина. "Для мене це було найбільшою нагородою, бо виріс улюбленою дитиною в безмежно улюблених батьків. Пишаюся ними, вони виховали в мені людяність і доброту", - ділиться думками селекціонер.

Звісно, не міг пан Ігор не присвятити певні сорти півників своїм країянам, зокрема художникам Іванові Марчуку та Наталії Басараб. А от на честь народної артистки України Любові Ізотової назвав бузок.

Народження нового культиватора - робота надто копітка. Щоб вивести сорт деревовидної півонії, потрібно не 5-7, як для ірисів, а 7-10 років. Треба 10-12 років, щоб зацвів і не був подібний до батьківських форм бузок. "Необхідно мати терпіння та віру в успіх, - твердить селекціонер. - Праця ця вимагає погідного настрою, добрих думок і знань".

Наразі селекціонер Ігор Хорош має понад 170 зареєстрованих сортів квітів з родини півникових. Здебільшого працює з високими борідковими ірисами, менше - з низькорослими (карликовими). Перший міжнародний успіх принесли йому 2010 року "Дельфін і русалка". На конкурсі у Флоренції цей сорт увійшов до "десятки" найкращих сортів світу. Згодом тут же визнали також його "Синевир" і "Серце океану". Домагався успіхів і на конкурсах у Франції, Чехії. Чотири роки тому на першому Всеукраїнському конкурсі ірисів української селекції у Львові здобув дві медалі: золоту за "Melody of Skoryk" ("Мелодія" Скорика)", бронзову - "Наталія Басараб".

Ігор Хорош радить усім знайти місце у саду чи на городі для півників. Вони дуже гарні й водночас невибагливі. Треба лише вибрати для них сонячне (без будь-якого затінення) місце з легкими, добре дренуваними ґрунтами. Під час зимових відліг не повинна застоюватися під цими квітами вода. Тож хай цвіте на вашій земельній ділянці справжня веселка-ірис!

Микола ШОТ

На світлинах: селекціонер Ігор Хорош у своєму акліматизаційно-селекційному саду; селекціонер Ігор Хорош з учасницями тернопільського гурту "Пшеничне перевесло" Євгенією Семчишин, Галиною Шот і Любимілою Червінською.

Світлина автора

Захоплення

І ті квіти не в'януть...

грн, але покупців було небагато.

Перед 8 березня Оля вирішила підтримати майстра. Вона купила у нього сім троянд, подарувала їх колегам і створила про це допис у соцмережі. Дівчина навіть не підозрювала, що вже за кілька годин її історія набере сотні репостів, а майстра почнуть шукати люди з різних міст.

Олександр мешкає у селі Горинка. Більшість свого життя чоловік займався господарством: тримає худобу, обробляє город. Але коли знаходить вільну хвилину - вирізає з дерева. Колись він освоїв техніку дерев'яної мозаїки, але згодом почав експериментувати та створювати об'ємні троянди. Виготовлення однієї квітки

- це цілий процес. Фанеру потрібно вимочити, нарізати пелюстки, обробити, зібрати квітку, прикріпити до неї стебло, а потім розфарбувати. Усе це займає кілька днів, а інколи й тижнів. Тому Олександр працює без поспіху - просто для душі.

Навесні він іноді їздив до Тернополя продавати троянди, хоча витрати на дорогу забирали значну частину виручки. Він не вважає своє ремесло бізнесом - радше приємним заняттям, яке приносить радість. Коли Олександру розповіли, що його троянди стали популярними, він лише усміхнувся.

"Для мене це лише хобі, - каже пан Олександр. - Я ніколи не розглядав своє ремесло як спосіб заро-

бітку. Я ніколи не робив на замовлення, бо знав, що не можу продати більше, ніж виробляю. Продовжую створювати квіти, але замовлення приймаю вкрай рідко. Бо це для мене, для людей. Для душі..."

Магічне віконце

Діти хочуть вигнати мене з дому

вдаю. А він повчався півроку і кинув навчання, сказав, що то не його. Почав пити. Я сварила, просила, щоб опам'ятався. "Не хочеш вчитися, не вчися, тоді заводь сім'ю, виховуй дітей, їдь на заробітки", - казала йому.

Невдовзі він такі послухав мене і привів додому дівчину. Вродлива, фігурова. Але ледача така, що аж страшно. Я за ними мію, прибираю, стелю ліжко. А недавно я почула їхню розмову. Вони говорили про те, що хочуть вигнати мене з дому і забрати мою квартиру собі. Казали, що підлітки мені якісь чари, щоб я стала зовсім дурнуватою, нічого не розуміла.

Дорогі Завадівські, я дуже боюся. Може, вони вже мені щось підбивають, як дізнатись? Що робити? Допоможіть!

Ірина Олегівна м.Тернопіль

- Пані Ірино, нам вас дуже жаль. Бо коли дитині віддаєш усю себе, серце, душу, а у відповідь бачиш байдужість, почуваєшся зрадженою. На жаль, нині ми часто бачимо схожі випадки у нашій роботі.

Ваша безмежна любов не допомогла сину вирости хорошою людиною. Не картайте себе. Так буває.

Не тримайте на нього образи чи зла, бо це може вплинути на майбутні покоління. Бороши Боже, не проклинайте. Помоліться за нього, просіть у Бога поміч.

Також, що дуже важливо, зас-

трахуйте себе юридично. Про-

консультуйтеся з юристом. Також у нас є спеціальні молитви про повернення дитячої любові, щоб вас дитя зрозуміло, почуло.

Ви запитували, як дізнатися, чи вам щось підбивають. Ви відчуєте це. Перш за все це - погане самопочуття, зміна настрою, агресія, втрата самоконтролю. Як тільки відчуєте схожі симптоми, звертайтеся до знайомих людей за допомогою.

Ірино Олегівно, ви сильна жінка і все витримаєте. Бог добрий, все налагодиться.

РЕКЛАМА Р.С. Дорогі читачі "Свободи", якщо у вас є запитання, чи ви потребуєте поради або допомоги, пишіть до нас, і ми звертатимемося із вашими листами до бережанивських цілительів, а відповіді публікуватимемо у газеті. Якщо ж ви особисто хочете поспілкуватися з Любов'ю Іванівною чи Андрієм Завадівськими, телефонуйте: (097)554-63-18, (098)030-07-25.